



KÄVELYN JA PYÖRÄLIIKENTEEEN TARVESELVITYS

Selvitys Laukaan kävely- ja pyöräilyolosuhteista sekä kehittämistarpeista

25.1.2022

Sisällysluettelo

1. Johdanto.....	3
1.1 Työn tavoitteet.....	4
1.2 Työn kulku ja osalliset.....	5
1.3 Selvitysalue.....	6
2. Tottumukset ja asenteet kävelyyn sekä pyöräilyyn.....	7
3. Kävelyväylät ja –reitit.....	12
4. Pyöräväylät ja –reitit.....	20
5. Opastus ja informaatio.....	30
6. Palvelut.....	34
6.1 Pyöräpysäköinti ja matkaketjut.....	35
6.2 Virkistyspalvelut.....	40
6.3 Pyörämatkailu.....	43
7. Kävelyn olosuhteiden yhteenveto.....	45
8. Pyöräilyn olosuhteiden yhteenveto.....	47
9. Lopuksi.....	49

JOHDANTO

"Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmalla halutaan parantaa kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä suomalaisissa kunnissa sekä tukea liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja kansanterveyden parantamista Suomessa. Edistämishjelmassa kävelyn ja pyöräilyn vuoden 2030 tavoitteeksi asetetaan 30 % matkamäärien kasvu



Laukaa on Keski-Suomessa, Jyväskylän koillispuolella sijaitseva, vireä ja luonnonläheinen kunta. Kävelyn ja pyöräilyn potentiaali on Laukaassa merkittävää niin arkiliikkumisen, virkistytymisen sekä kuin arkiliikunnan välineenä. Vaikka Laukaassa kävellään ja pyöräillään eniten kuntoilun takia, myös asiointi-, työ-, opiskelu ja vapaa-ajan matkat muodostavat merkittävän osan tehdyistä matkoista.

Liikenneolosuhteita parantamalla "arkikävelyn" edistäminen tuottaa tuloksia tiheämmin asutuilla alueilla, Laukaassa erityisesti kirkonkylässä. Osin kävelyn edistämisen keinot ovat laajempia kuin pelkästään liikenteeseen liittyviä. Kävelyn suosiota voidaan Laukaassakin kasvattaa lisäämällä kävellessä saavutettavia toimintoja ja lisäämällä kävelykokemuksen kiinnostavuutta ympäristön yleisilmettä kehittämällä. Kuntoiluun liittyvälle kävelylle Laukaan vaihteleva maasto ja luonto tarjoavat hyvät puitteet. Korona-pandemian seurauksena syntyneitä "kävelybuumia" kannattaakin tukea kunnan toimenpitein.

Suurin osa Laukaan asumisesta, kouluista, työpaikoista sijoittuu Laukaan kirkonkylään, Vihtavuoreen, Leppävedelle ja Lievestuoreelle, joista kolme ensin mainittua sijaitsevat reilun viiden kilometrin päässä toisistaan ja Lievestuore noin 25-30 kilometrin päässä kaikista muista. Laukaan kirkonkylää, Vihtavuoren ja Leppäveden taajamia yhdistää laadukas yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie joka viimeisen vaiheen valmistuttua joulukuussa 2021 jatkuu Jyväskylään

saakka. Tällä alueella onkin suurin potentiaali arkipyöräilyn näkökulmasta. Viiden kilometrin matkat taajamista toiseen tai ympäröivältä haja-asutusalueelta taajamaan ovat hyvin saavutettavissa pyörällä. Viime vuosina merkittävästi yleistynyt sähköpyörä mahdollistaa päivittäiset työmatkat Jyväskylään pidemmältäkin matkalta.

Pyöräilyn suosio on nosteessa arkiliikkumisessa, mutta myös harrastuksena ja virkistysmuotona. Perinteisen maantie- ja maastopyöräilyn rinnalle on noussut sora- ja hiekkateille sopiva Gravel-pyöräily, joka laajentaa pyöräilyn potentiaalia myös asfalttiteiden ja metsäpolkujen ulkopuolelle. Samaan aikaan sähköpyörien yleistymisen on tuonut pyöräilyn koko kansan harrastukseksi, jossa ikä tai kunto eivät enää ole samalla tavalla rajoittavia tekijöitä. Pyöräilyn yleistyessä myös pyörämatkailu on yleistynyt, minkä takia matkailijoille suunnattuja palveluita, informaation saatavuutta sekä reittien merkintöjä kannattaa parantaa.

Laukaassa on paljon potentiaalisia maastopyöräilyyn soveltuvia reittejä. Maastopyöräilyn kehittäminen vaatii tiivistä yhteistyötä kunnan ja yksityisten maanomistajien välillä. Peurunka ja sen ympäröivät maastot ovat yksi potentiaalisimmista kehityskohteista maastopyöräilyn ja pyörämatkailun näkökulmista. Alueella on potentiaalia myös talvipyöräilyreitistölle.

.

TYÖN TAVOITTEET

Työn lähtökohtana on kokonaisvaltainen kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kehittäminen. Kävelyä ja pyöräilyä on tarkasteltu kahdesta näkökulmasta,: kävely ja pyöräily kulkumuotona sekä kävely ja pyöräily virkistymisen välineenä ja harrastuksena.

Työn tavoitteena on ollut myös kartoittaa asukkaiden ja sidosryhmien näkemyksiä kävelyn ja pyöräilyn nykytilasta ja kehitystarpeista. Näkemysten kartoittaminen on toiminut myös viestinä eri hallintokuntiin, sidosryhmille ja ennen kaikkea asukkaille siitä, että Laukaa haluaa panostaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamiseen.

Selvitys on ensimmäinen askel kävelyn ja pyöräilyn kehittämiselle ja se luo hyvän pohjan esimerkiksi yksittäisten väylien kehittämistarpeiden tarkemmille selvityksille sekä kattavalla kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmalle.

Selvitystyön aikana Laukaa on hakenut Traficomilta tukea kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman laatimiseen. Tämä työ on tukenut osittain hakemuksen laatimista ja tulee toivottavasti toimimaan pohjana myöhemmin tehtävälle edistämishjelmalle.



TYÖN KULKU JA OSALLISET

Pyöräilyn tarveselvitys koostuu kolmesta päätoimenpiteestä:

- 1) pyöräilyn nykyolosuhteiden kartoitus maastokäynnein
- 2) asukkaiden näkemysten selvittäminen kyselyllä
- 3) sidosryhmien käsitysten selvittäminen haastatteluilla

Hyödyntämällä eri metodeja on pyritty saamaan mahdollisimman kattava ja monipuolinen näkemys pyöräilyn ja kävelyn nykytilasta sekä kehitystarpeista Laukaassa. Olosuhteiden kartoituksella syntyy asiantuntijoiden ammattitaitoon ja kokemukseen perustuvaa sisältöä. Asukkaiden ja sidosryhmien näkemysten kartoittaminen tuo tärkeää kokemusperäistä tietoa nykytilasta. Nykyolosuhteiden koettu laatu voi vaihdella merkittävästi yksilön ja asiantuntijan näkemysten välillä. Yhdistämällä näkemykset saadaan kokonaisvaltainen näkemys nykytilan laadusta ja samalla se vähentää riskiä yksipuolisesta tulkinnasta.

Nykyolosuhteita kartoitettiin pyöräillen konsultin toimesta yhtenä joulukuun alun arkipäivänä. Maastokäynnillä keskityttiin kirkonkylään, Vihtavuoreen, Leppävedelle ja Lievestuoreelle

Asukaskysely toteutettiin käyttäen sähköistä Harava-työkalua. Kysely oli avoinna joulukuussa

2021 ja siihen tuli yhteensä 460 vastausta. Kyselyssä selvitettiin Laukaan asukkaiden kävelyn ja pyöräilyyn liittyviä tottumuksia, kehityskohteita ja mielipiteitä olosuhteista. Osassa kysymyksistä vastaajat asettivat merkkejä kartalle, jotta kehitystoimenpiteitä saadaan kohdennettua oikeisiin paikkoihin. Kyselyssä oli lisäksi mahdollisuus vapaamuotoiseen kommentointiin, jonka avulla pyrittiin esimerkiksi selvittämään mahdollisia, nopeasti toteutettavissa olevia kehityskohteita.

Kyselyn vastaajat edustivat jokaista ikäryhmää, joskin vain noin 5,7 % vastaajista oli alle 30-vuotiaita. Suurin ikäryhmä olivat 30-49-vuotiaat, jotka edustivat noin 54 % kaikista vastaajista. Reilu viidennes vastaajista oli 50-65 vuotiaita ja vajaa kymmenes yli 65-vuotiaita.

Sidosryhmien haastattelut toteutettiin joulutammikuun 2021 ja 2022 aikana. Haastateltaviin lukeutui kaupungin ja urheiluseurojen edustajia sekä matkailutoimijoita. Haastatteluja toteutettiin yhteensä viisi kappaletta ja yhteensä haastateltavia oli yhdeksän henkilöä. Haastatteluilla pyrittiin pureutumaan tarkemmin kävelyn ja pyöräilyn nykytilaan ja selvittämään erityisesti virkistys- ja harrastuspyöräilyn nykytilaa sekä toimijoiden pyöräilyyn liittyviä toiveita ja kehittämisohdotuksia.



SELVITYSALUE

Tämä työ keskittyy Laukaan kunnan jalankulun ja pyöräliikenteen nykytilaan ja sen kehittämis-kohteiden kartoittamiseen. Laukaa kuuluu Keski-Suomen maakuntaan ja se sijaitsee Jyväskylän naapurissa, kaupungin koillispuolella. Kunnassa asuu vajaa 19 000 asukasta, joista suurin osa asuu Laukaan kirkonkylässä, Vihtavuorella, Leppävedellä ja Lievestuoreella

Osana työtä on toteutettu tarkennettu maastokäynti Laukaan tärkeimpiin kohteisiin joulukuun alussa 2021. Maastokäynnin aikana maahan oli jo satanut lumipeite ja olosuhteet olivat suhteellisen talviset. Tämä vaikutti osittain maastokäynnin tuloksiin, sillä esimerkiksi väylien kuntoa oli mahdotonta arvioida lumen ja jään alta. Toisaalta, maastokäynti mahdollisti talvikunnossapidon arvioinnin.

Maastokäynnin aikana asiantuntija kävi kävelemässä ja pyöräilemässä Laukaan neljässä taajamassa: Leppävedellä, Vihtavuorella, Lievestuoreella ja kirkonkylällä. Havainnoitavia kohteita olivat esimerkiksi koulujen ympäristöt, pyöräpysäköinti, väylien jatkuvuus, reittien selkeys ja jatkuvuus.

Kuntalaisille suunnatussa kyselyssä vastaajat saivat antaa vastauksia koko kunnan alueelta.



TOTTUMUKSET JA ASENTEET KÄVELYYN JA PYÖRÄILYYN

Laukaassa suhtaudutaan hyvin positiivisesti kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämiseen. Kyselytutkimuksen mukaan vain alle pari prosenttia vastustaa edes jossain määrin kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämistä ja lähes 90 % suhtautuu niihin täysin myönteisesti.



Kävelyä ja pyöräilyä koskevien kehittämistarpeiden selvittämisessä olennaista on kartoittaa asukkaiden liikkumista kävellen ja pyörällä sekä heidän asenteitaan liikkumistapoja ja niiden edistämistä kohtaan. Osana työtä Laukaassa toteutettiin sähköinen asukaskysely 7.12.-22.12.2021. Kyselyä markkinoitiin kunnan nettisivuilla sekä Facebook ja Twitter-kanavilla. Lisäksi erityisesti vanhusväestöä varten tarjottiin mahdollisuus vastata paperiseen kyselyyn, mutta tälle vastaustavalle ei lopulta ollut kysyntää. Vastauksia saatiin sähköisinä 460.

Kysely on laadittu niin, että vastauksia pystyy soveltuvien osin vertaamaan henkilöliikennetutkimuksen aineistoihin. Viimeisin henkilöliikennetutkimuksen julkaistu aineisto on tosin vuodelta 2016, ja koronapandemian vaikutus on monien tarkastelujen perusteella vaikuttanut huomattavasti liikkumiseen. Korona-pandemian alusta lähtien on tunnistettu työmatkaliikkumisen vähentyminen, mutta toisaalta vapaa-ajan liikkumisen huomattava lisääntyminen. Erityisesti esiin on nostettu kävelytuuri.

Kuten todettua, vastaajien ikäjakauma painottui voimakkaasti varhaiskeski-ikäisiin ja keski-ikäisiin. Ikäpainotuksesta ja Laukaan sijainti ja yhdyskuntarakenne huomioiden, ei ole yllättävää, että

noin 67 % vastaajista käyttää autoa päivittäin tai lähes päivittäin. Vähintään kerran viikossa autoilee noin 96 % vastaajista.

Kävelyä ja pyöräliikennettä edistämällä voidaan vaikuttaa siihen, että jokin osuus näistä automatkoihin korvautuisi kävelyllä ja pyöräilyllä. Kävely ja pyöräily voivat korvata automattoja erityisesti kunnan sisäisillä työ-, harrastus- ja asiointimatkoihin taajamiin ja erityisesti sähköpyörällä voidaan Laukaan eteläisimmistä ja lounaisimmista osista kulkea päivittäin töihin Jyväskylään.

Koulumatkojen kulkeminen omin voimin on myös erityisen hyödyllistä lasten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta. Onkin huomattava, että kyselyn vastaajien joukosta puuttuu **Laukaan kunnan kävely- ja pyöräilyliikenteen suurin päivittäinen käyttäjäryhmä: koululaiset** (alle 20-vuotiaita vastaajista oli 12). Koululaisten näkemysten kartoittaminen onkin ehdottoman tärkeää jatkotyössä, esimerkiksi kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeen laatimisen yhteydessä.

Kaikista tässä raportissa esiteltävistä tuloksista ei ole kuvaajaa – kaikki kuvaajat löytyvät erillisestä raportin liitteestä.

KÄVELYTOTTUMUKSET

Kävely* on ihmisen perusliikkumistapa, joka liittyy kaikkeen ihmisen toimintaan. Myös liikenteessä kävely kuuluu kaikkiin muihin liikkumistapoihin: vaikka matkan pääasiallinen kulkutapa olisi jokin muu, lähes jokainen matka sisältää kävelyä matkan alussa esimerkiksi joukkoliikennepysäkille tai parkkipaikalle, ja matkan lopussa lopulliseen määränpäähän. Nämä kävelyn ominaisuudet luovat vaikeuden identifioida ”kävelijät” ja ”kävely” liikkumismuotona. Asukaskyselyssä tämä ratkaistiin niin, että vastaajia pyydettiin arvioimaan kuinka usein he liikkuvat **yli puolen kilometrin matkoja** kävellen.

Vähintään kerran viikossa yli puoli kilometriä käveleviä vastaajia oli noin 97 %. Päivittäin tai lähes päivittäin tämän matkan kulki noin 58 % vastaajista. Laukaalaisten tekemien kävelymatkojen yleisimmät tarkoitukset heijastavat melko hyvin Laukaan kokoisten kuntien trendejä. Noin 41 % vastaajien tekemistä kävelymatkoista tehdään kuntoilun vuoksi tai sauvakävelynä, kun valtakunnallisessa henkilöliikennetutkimuksessa vastaava osuus

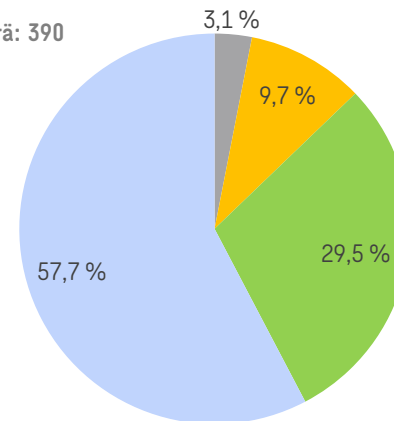
*On huomioitava, että kävely viittaa liikenteen kontekstissa myös viralliseen termiin ’jalankulku’, johon sisältyvät kävellen liikkuvien lisäksi esimerkiksi pyörätuolilla, rollaattorilla ja potkukelkalla

vuonna 2016 oli 35 %. Koronatilanteen voi olettaa lisänneen kävelyä kuntoilun vuoksi kaikkialla.

Koiran ulkoilutus on seuraavaksi suosituin kategoria noin kahdenkymmenen prosentin osuudellaan. Asiointi- ja ostosmatkoja on noin 15 %, harrastuksiin tai vapaa-ajan viettoon noin 12 % ja töihin tai opintoihin noin 9 % matkoista. Kategoriassa ”Muu, mikä?” mainittiin etenkin lasten kanssa ulkoilua, rattailla tai ilman.

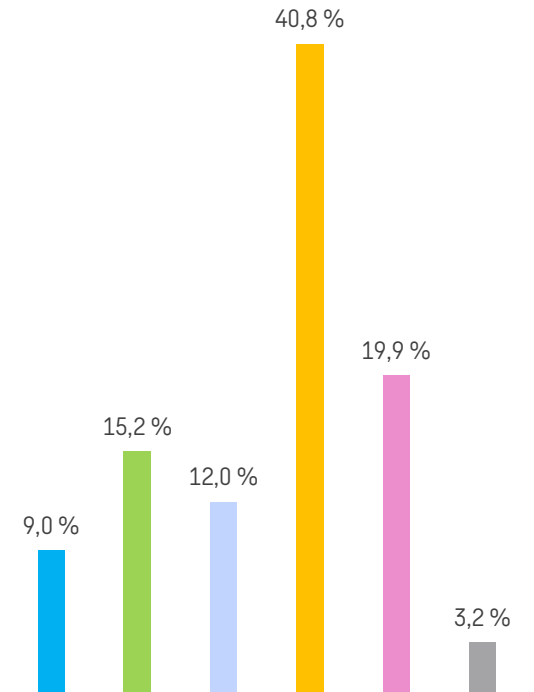
Liikun kävellen yli puolen kilometrin matkoja

Kysymyksen vastausmäärä: 390



- Harvemmin / en koskaan
- 1 krt / vko
- 2-3 krt / vko
- päivittäin tai lähes päivittäin

Mikä on yleisin matkan tarkoitus kävelymatkoillanne?



- Työ- tai opiskelumatka
- Asiointi- ja ostosmatka
- Matka harrastuksiin tai vapaa-ajan matka
- Kuntoilu kävellen / sauvakävely
- Koiran ulkoilutus
- Muu, mikä?

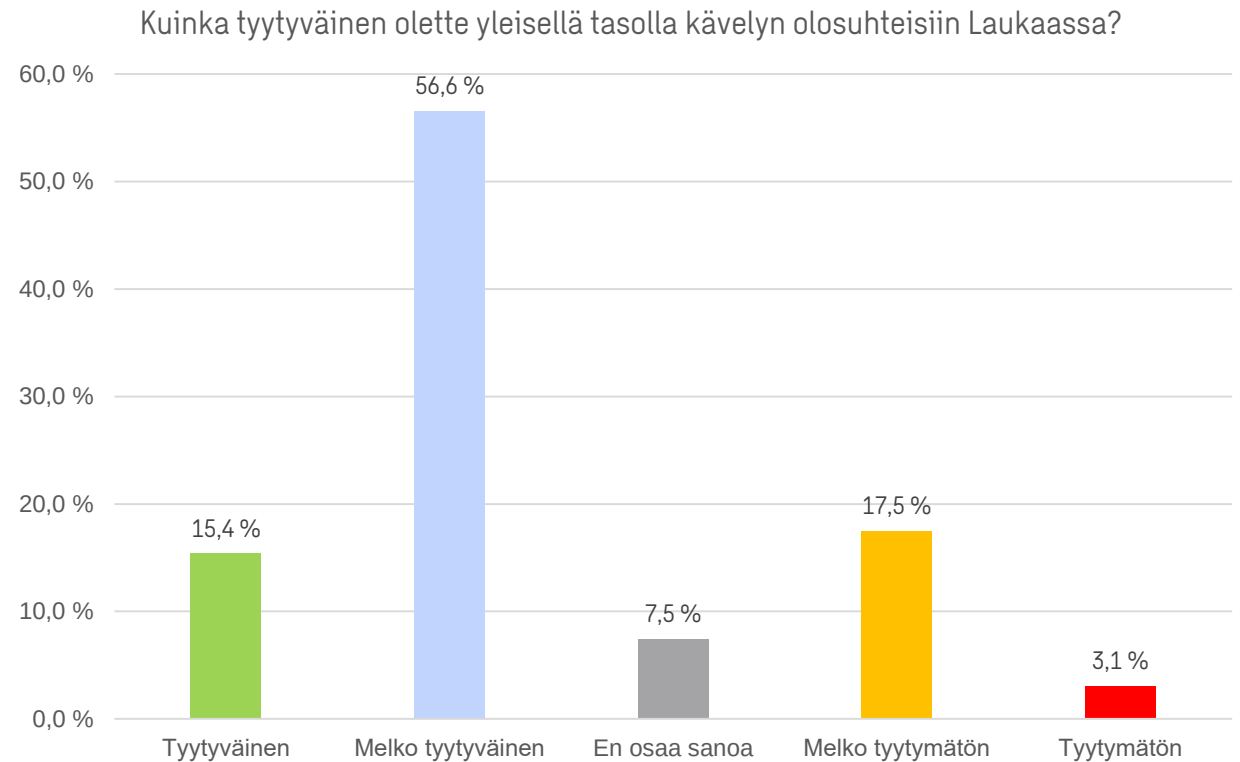
SUHTAUTUMINEN KÄVELYYN

Laukaassa suhtaudutaan asukaskyselyn perusteella erittäin positiivisesti kävelyn edistämiseen. Vain yksi prosentti vastaajista ilmoitti olevansa jonkin verran hanketta vastaan. 95 % vastaajista ilmoitti olevansa jonkin verran tai täysin hankkeen puolella. Kävelyyn panostaminen saa siis asukaskyselyn perusteella yksimielisen tuen kuntalaisilta.

Kävelyn nykytilaa selvitettiin asukaskyselyssä viisiportaisella asteikolla, jossa keskimäinen arvo oli ”en osaa sanoa” – vastausvaihtoehto.

Vastausten perusteella Laukaan kävelyolosuhteet ovat melko hyvät. 15 % vastanneista oli tyytyväinen kävelyolosuhteisiin ja 57 % melko tyytyväinen. Melko tyytymättömiä ja tyytymättömiä oli noin 21 % Kyselyn perusteella suurin osa on melko tyytyväisiä.

Kysymyksen
vastausmäärä: 389



PYÖRÄILYTOTTUMUKSET

Pyöräily on ollut Suomessa jo pitkään lähes kansalaistaidon asemassa. Vain joka neljäs vastaajista ilmoitti Pyöräliiton ja Pyöräilykuntien verkoston vuoden 2017 kyselytutkimuksessa ettei pyöräile lainkaan. Laukaan kyselyyn vastanneissa 22% vastasi pyöräilevänsä harvemmin kuin kaksi kertaa viikossa tai ei lainkaan. Tämä on linjassa valtakunnallisen kyselytutkimuksen kanssa, ja osoittaa, että kysely on tavoittanut aktiivipyöräilijöiden lisäksi myös muita kuntalaisia. Tämä on toki todennäköisempää kyselyssä, jossa pyöräilyn lisäksi käsitellään myös kävelyä, kuin pelkästään pyöräilyn keskittyvissä kyselyissä.

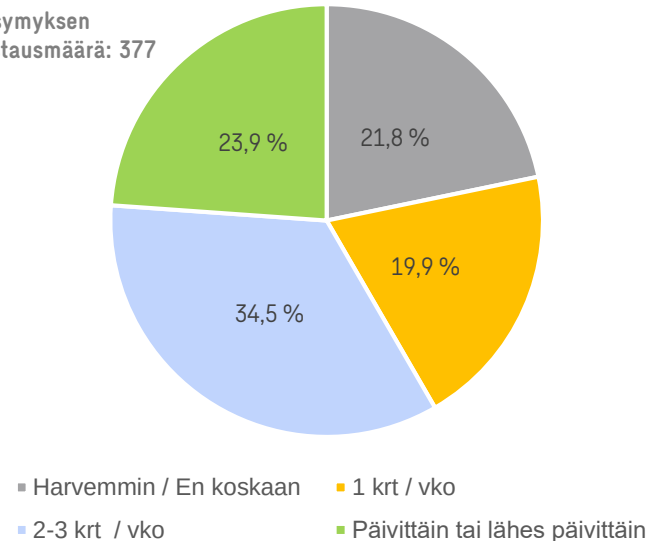
Kyselyyn vastanneista lumettomaan aikaan pyöräilevistä 78 % pyöräilee vähintään kerran viikossa ja 58% vähintään 2-3 kertaa viikossa. Hieman vajaa neljännes vastanneista pyöräilee päivittäin tai lähes päivittäin lumettomana aikana.

Laukaassa yleisimmät syyt liikkua pyörällä ovat ulkoilu ja virkistys sekä pyöräilyn myönteiset vaikutukset terveyteen ja fyysiseen kuntoon. Yleisin pyörällä tehdyn matkan tarkoitus on kyselyyn vastaajien mukaan. kuntoilu. Kuntoilun ilmoitti yleisimmäksi syyksi 43 % vastaajista. Valtakunnallisessa henkilöliikenne-tutkimuksessa ulkoilu ja liikunta oli matkan tarkoitus 15 % matkoista. 20 % laukaalaisista

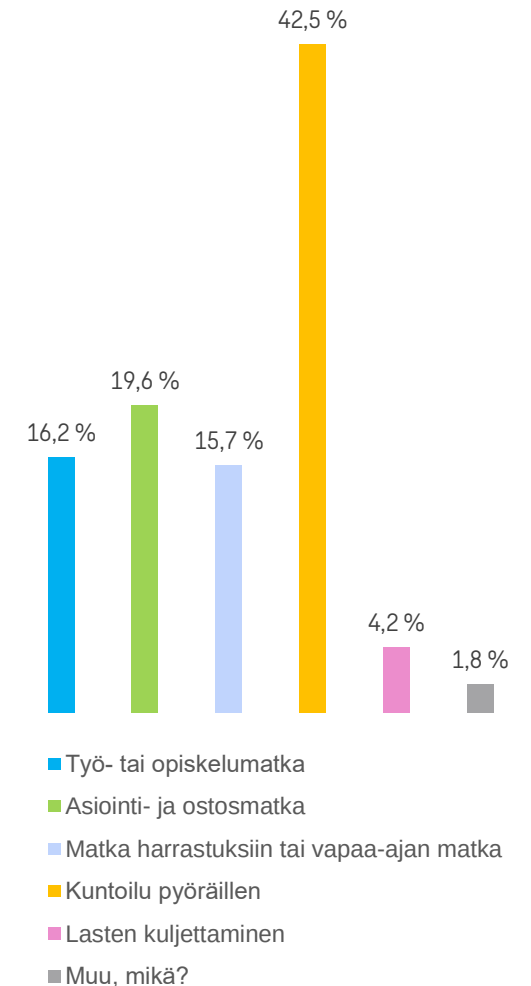
vastaajista on todennut polkupyörän olevan kätevin tapa liikkua ja se olikin kolmanneksi yleisin syy pyöräilyyn. Vaikka virkistys- ja terveysnäkökulmat korostuivatkin vastauksissa, silti 56 % yleisimmistä matkojen tarkoituksista olivat asiointi-, ostos-, työ-, ja opiskelumatkoja sekä matkoja harrastuksiin tai muita vapaa-ajan matkoja. Laukaassa siis tehdään pyöräillen paljon arkimatkoja.

Pyöräilen lumettomana aikana

Kysymyksen
vastausmäärä: 377



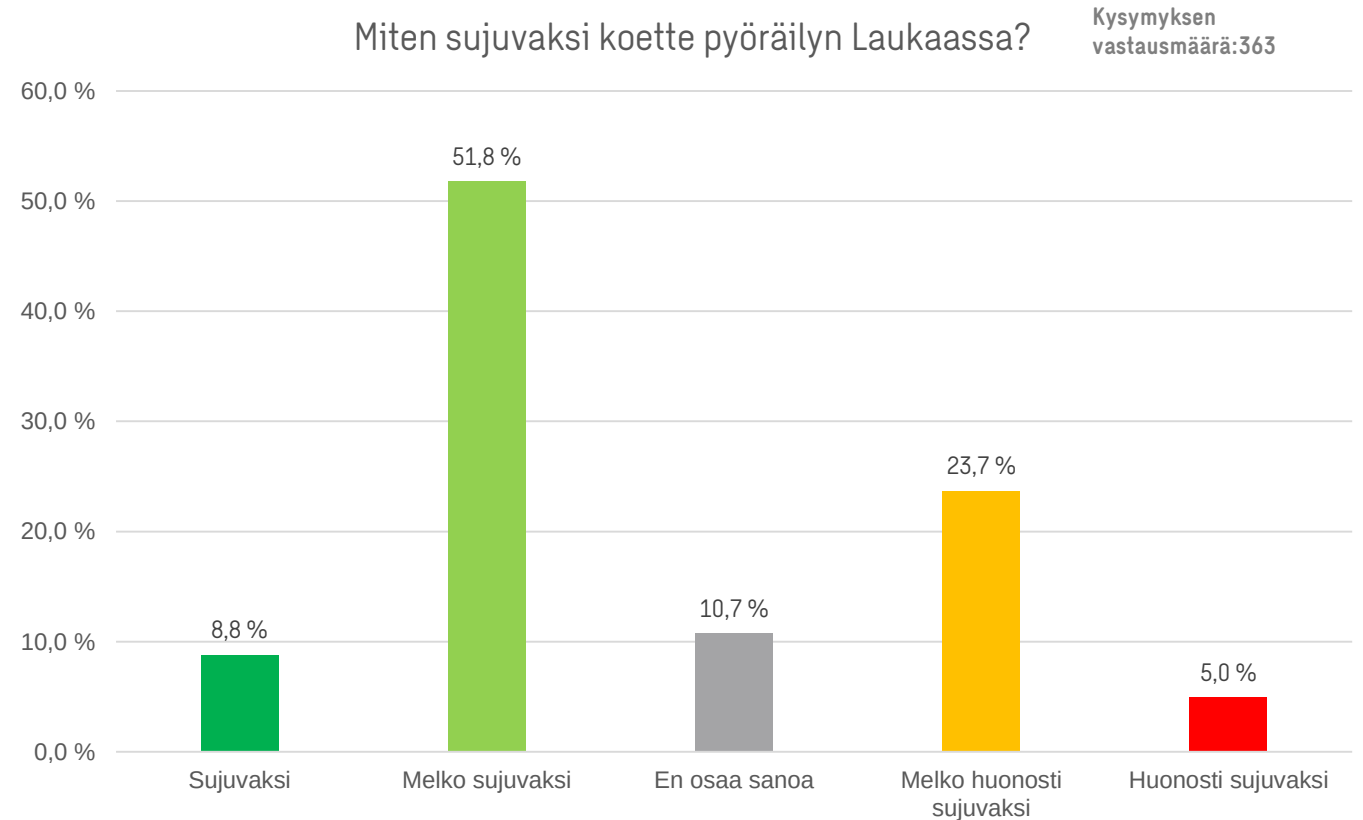
Mikä on yleensä matkan tarkoitus pyöräillessänne



SUHTAUTUMINEN PYÖRÄILYYN

Laukaassa suhtaudutaan asukaskyselyn perusteella erittäin positiivisesti pyöräilyn edistämiseen. Vastanneista 95% suhtautuu vähintään jonkin verran positiivisesti pyöräilyn edistämiseen, kun taas ainoastaan 2 % vastanneista suhtautuu jonkin verran negatiivisesti pyöräilyn edistämiseen. Pyöräilyyn panostaminen saa siis asukaskyselyn perusteella vankan tuen kuntalaisilta.

Vastausten perusteella Laukaan pyöräilyolosuhteet ovat kohtalaiset. 9 % vastanneista piti pyöräilyä sujuvana ja 28 % arvioi pyöräilyn melko huonosti tai huonosti sujuvaksi. Kyselyn perusteella suurin osa on melko tyytyväisiä, mutta parantamisen varaa kuitenkin on. Pyöräilyn sujuvuus koostuu monista eri tekijöistä, kuten esimerkiksi reittien laadusta ja määrästä sekä niiden kunnosta ja opastuksesta. Työn seuraavissa osioissa avataan tarkemmin eri osa-alueita asukaskyselyn, maastokäynnin ja sidosryhmähaastattelujen perusteella.



KÄVELYVÄYLÄT JA -REITIT

Kävelyverkon hyviä periaatteita ja vaatimuksia ovat:

1. tiheys
2. jatkuvuus
3. suoruus
4. esteettömyys
5. keskitetyt kadunylitykset
6. liikenteellinen ja sosiaalinen turvallisuus
7. maaston korkeuserojen välttäminen
8. jalkakäytävän puolelta toiselle sijoittelun välttäminen.

Laukaan kävelyolosuhteiden kehittämisessä tulee luonnollisestikin ottaa huomioon alueelliset olot ja erityispiirteet. Yleisesti ottaen kävelyä edistävissä yhdyskuntarakenteessa palvelut ovat lähellä ja kävellen saavutettavissa. Kohtaamiset autoliikenteen, ja pyöräliikenteen, kanssa tapahtuvat hallitusti ja turvallisesti. Jalankulkuympäristön tulisi tavoitetilassa olla viihtyisä, virikkeellinen ja esteetön, joka houkuttelee kulkemaan jaloin sekä viettämään aikaa ja luomaan kontakteja toisiin ihmisiin. Asian nosti esiin myös Laukaan vammaisneuvosto lausunnossaan, jonka mukaan kävelyreitit *"saisivat mielellään myös virikkeellisiä, jotta ne houkuttelevat lisäämään liikuntaa"*. Laukaan tapaisessa yhdyskuntarakenteessa virikkeellistä ympäristöä on helpoin toteuttaa taajamissa, erityisesti kirkonkylän ydinalueilla.

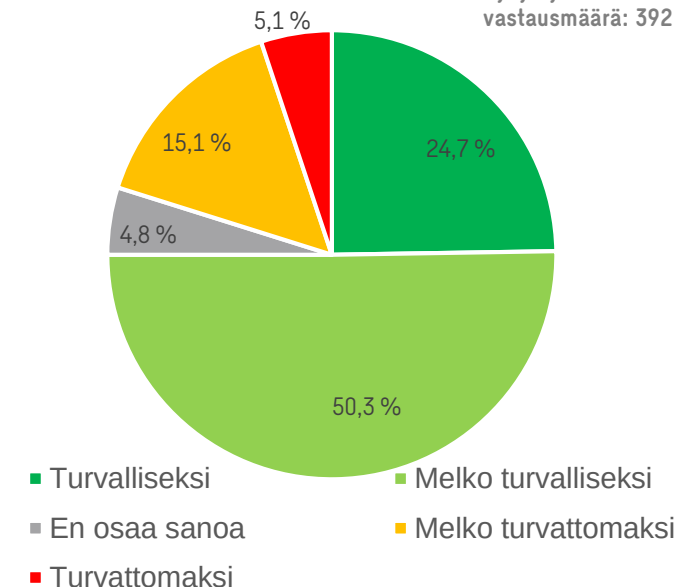
Turvallisuuden osalta ja ylipäätään muutoinkin Laukaan kävelyreittien kehittämisessä koululaisten reitit ovat tärkein huomioitava asia. Koulujen ympäristöjen turvallisuuteen ja esimerkiksi suojatiellä näkymiseen kannattaa kiinnittää erityistä huomiota. Koulukuljetukset ja mahdollinen saattoliikenne kannattaa ohjata niin, että reitit ovat turvallisista ja sujuvia kouluun käveleville lapsille. Saattoliikenteelle ja liikuntarajoitteisten kuljetuksia lukuun ottamatta koulukuljetuksille voidaan osoittaa jättö- ja noutopaikka parin-kolmensadan metrin päähän koulusta; paitsi, että koulujen ympäristön turvallisuus

paranee, niin myös kuljetettavat lapset saavat edes vähän liikuntaa koulumatkallaan.

Syrjäisemmillä alueilla voi haasteita olla myös toimivissa kävely-yhteyksissä joukkoliikenteeseen, jota pidetään yhtenä hyvänä jalankulkuympäristön ominaisuutena. Sujuva pääsy joukkoliikenteeseen on tärkeä tavoite kaikkialla, muun muassa koska joukkoliikenteen käyttö lisää myös kävelijöiden määrää. Kuten todettua, kävely on aina osa matkaketjua, vaikka se ei olekaan pääasiallinen kulkutapa kaikilla matkoilla

Miten turvallisiksi koette kävelyn
Laukaassa?

Kysymyksen
vastausmäärä: 392



Kävelijälle turvattomat paikat

Paikkoja, jotka tuntuvat turvattomilta kävelijöille, merkittiin asukaskyselyssä kartalle yhteensä 643 kpl.

Turvattomilta tuntuvat paikat painottuivat etenkin Kantolantien, Suolahdentien sekä Saviontien varrelle. Taajama-alueista Vihtavuorelle merkittiin huomattavasti enemmän turvattomilta tuntuvia paikkoja kuin Laukaan kirkonkylälle.

Sidosryhmähaastatteluissa nousi esille Laukaan keskustaajaman koulujen läheisyys ja niille johtavat reitit etelän suunnasta. Kantolantien ja Laukaantien suojatiet koettiin turvattomiksi varsinkin Laukaantiellä S-marketin kohdalla, joka on koululaisten suosima vilkasliikenteinen ylityspaikka.

Kävelijöiden kokemaan turvallisuuteen vaikuttavat merkittävästi myös reittien merkkaukset ja valaistus. Hyvin valaistut reitit palvelevat käyttäjiään niin virkistys kuin arkimatkoissa. Sidosryhmähaastatteluissa valaistus nousi esille yhtenä tärkeänä kehityskohteenä ulkoilu- ja taajama-alueilla.



 = kävelijöille turvattomilta tuntuvat paikat

KÄVELYVÄYLÄT JA -REITIT

Pyöräliikenteen saatua oman erillisen suunnitteluohjeensa vuonna 2020, myös jalankululle ollaan parhaillaan valmistelemassa omaa ohjettaan. Omat suunnitteluohjeet konkretisoivat nykyistä pyrkimystä erotella kävely ja pyöräily omille väylilleen. Tällä hetkellä kävelyn osalta voimassa on vuoden 2014 yhdistetty ohje *'Jalankulku- ja pyöräilyväylien suunnittelu'*.

Yhdistetyt väylät voivat toimia hyvin silloin, kun kävelyä ja pyöräliikenteen määrä väylällä ei kasva liian suureksi. Näin on pääosalla Laukaan yhdistetyistä kävelyn ja pyöräilyn väylistä. Asukaskyselyn liikennemuotojen erottelua koskevassa kysymyksessä viitattiin kävelyn ja pyöräilyn ohella myös autoliikenteeseen, ja yli puolet vastaajista on vähintään melko tyytyväinen eri kulkumuotojen erotteluun toisistaan. Toisaalta kolmannes kokee vähintään olevansa melko tyytymätön nykytilaan.

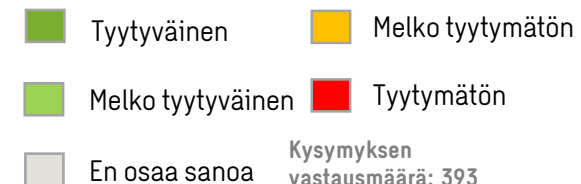
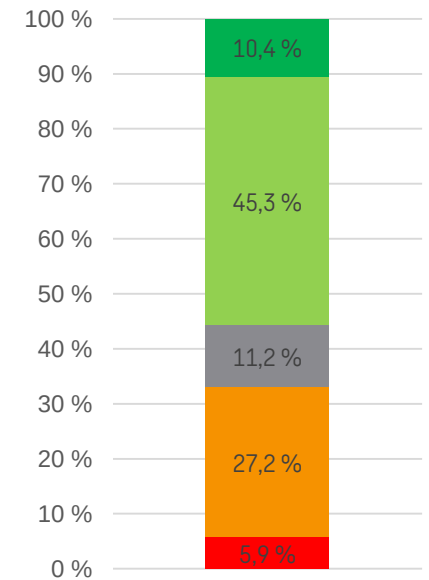
Voi olettaa, että tyytymättömiä ovat rakenteeltaan tiiviimpien Laukaan kirkonkylän keskustan ja Vihtavuoren asukkaat. Tiiviillä alueilla kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuurin laatu korostuu, koska se estää turhien konfliktien synnyn eri kulkumuotojen välille. Karttapohjaisessa kysymyksessä kävelijöille

epäselviä kohteita on kokonaisuudessaan kuitenkin suhteellisen vähän. Voidaankin tulkita, että moni tyytymättömyytensä monivalintakysymyksensä ilmaisesta kokee yleisellä tasolla epäselvyyttä kävelyn liikennejärjestelyissä osaamatta osoittaa huonojen järjestelyjen tarkkaa kohtaa. Vanhusneuvoston kannanotossa oli myös viittaus asiaan: *"Kevyeen liikenteen väylille olisi saatava liikennemerkit osoittamaan jalankulkijoille ja pyöräilijöille tarkoitetut osat."*

Erityisesti kirkonkylän kävelyn ja pyöräilyn alikulkujen reititys nousi esille sidosryhmähaastatteluissa. Nykyisellään Jyväskylätie katkaisee taajamarakenteen kahtia ja luo yli 300 metrin pituisen alueen, josta tietä ei pääse ylittämään. Lisäksi Laukaantien ylittäminen koettiin vaaralliseksi varsinkin ruuhkatuntien aikana vilkkaan ajoneuvoliikenteen takia.

Sidosryhmähaastatteluissa nousi myös esille puuttuva yhteys Laukaan pääkirjastolta Vuojärven rantaa pitkin kohti Vuolakkeen hotellia. Nykyisellään reitti on polkumainen yhteys, jonka laatua ja kunnossapitoa parantaa.

Kuinka tyytyväinen olette jalankulkijoiden, pyöräilijöiden ja ajoneuvojen väylien erotteluun toisistaan Laukaassa?

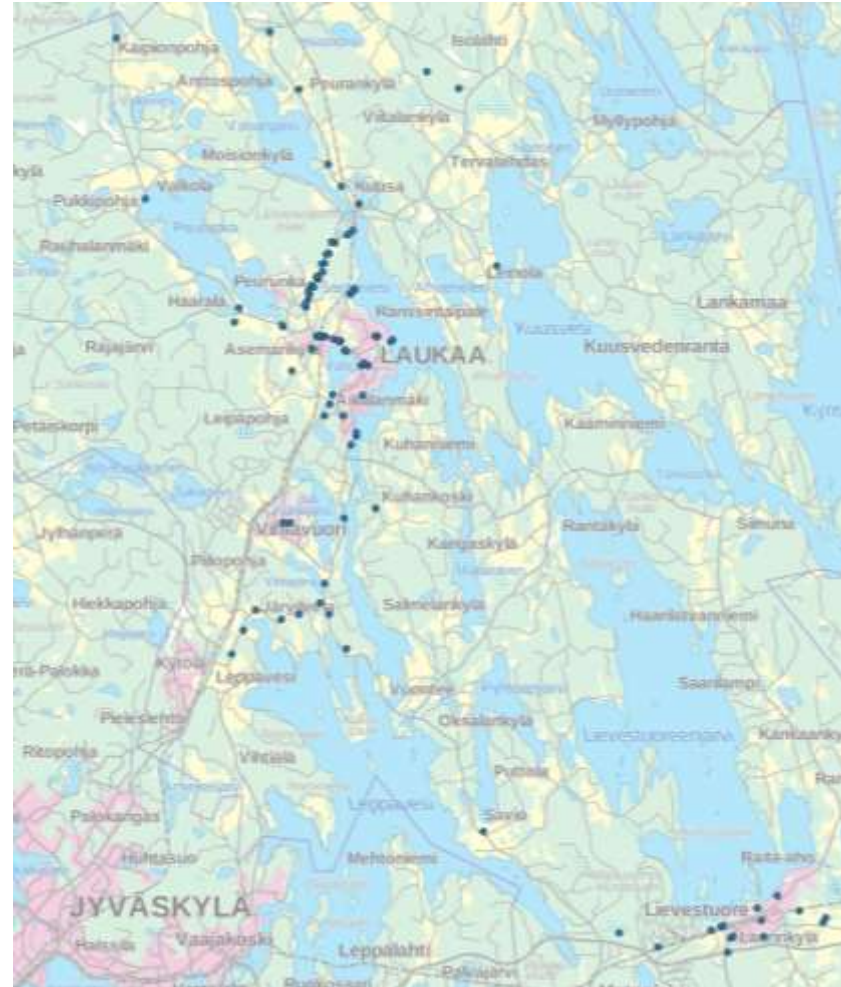


Kävelyn kannalta epäselvät kohteet

Paikkoja, joissa on epäselvä missä jalankulkijan kuuluu liikkua, merkittiin kartalle yhteensä 98 kpl.

Epäselvät paikat painottuivat vahvasti Peurangasta Kuusaaseen vievälle Suolahdentielle. Laukaan kirkonkylälle sekä Lievestuoreelle merkintöjä laitettiin hajanaisesti. Kävelijöille epäselvät kohteet voivat olla esimerkiksi kapeita yhdistettyjä jalkakäytäviä ja pyöriteitä tai kokonaan puuttuvia jalkakäytäviä, jolloin kävelijän tulee kulkea tien piennarta pitkin.

 = kävelijöille epäselvät paikat



KÄVELYVÄYLÄT JA -REITIT

Esteettömyys on tärkeä lähtökohta kävelyolosuhteiden kehittämiseksi. Esteettömyys lähtee liikkeelle infran perusasioiden kuntoon laittamisesta, kuten vaikka Laukaan vammaisneuvoston korostamista reittien päällysteiden kunnosta ja kunnossapidosta tai reitistön luiskausten toteutuksesta. Maastohavaintojen perusteella yhdistetyt jalkakäytävät ja pyörätiet oli pidetty lähtökohtaisesti hyvin kunnossa, vaikka maastokäynnin vastaisena yönä satoi runsaasti lunta.

Kohtalaisen yksinkertaisilla keinoilla voidaan olennaisesti parantaa reitistön käytettävyyttä liikuntarajoitteisten ja iäkkäämpien kuntalaisten osalta. Vammaisneuvoston kannanoton mukaan myös julkisiin palveluihin johtavien reittien tasoeroissa on korjattavaa. Laukaan Vanhusneuvosto painotti lausunnossaan levähdyspaikkojen merkitystä ja sitä, että niiden sijoittelusta oli hyvä konsultoida iäkkäitä ja vammaisia henkilöitä. Asiaan onkin tulossa parannus, sillä tarveselvityksen laatimisen aikaan kunta on kilpailuttamassa pysyviä katukalusteita koko kunnan alueelle.

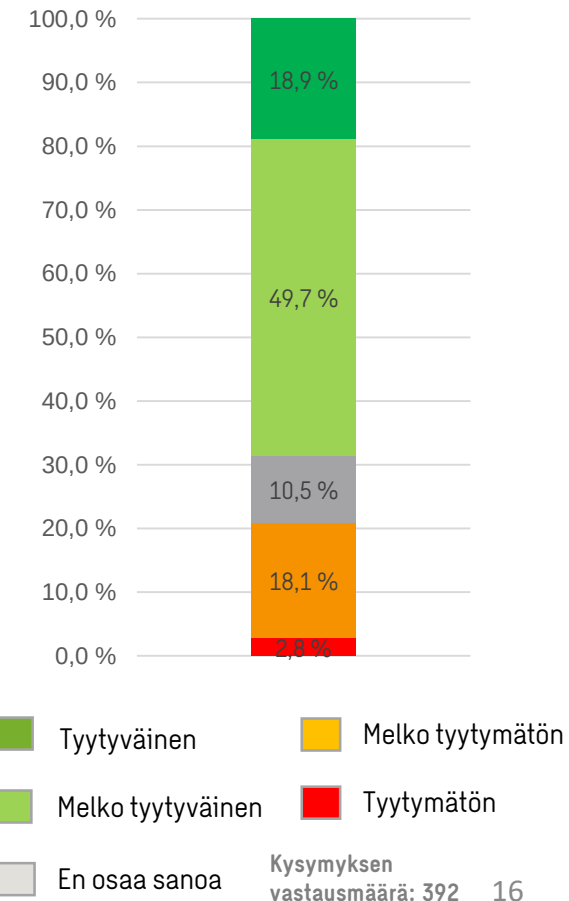
Laukaan kävelyolosuhteiden kehittämisessä kannattaa huomioida **kävelyn painottuminen kuntoiluun ja vapaa-ajan kävelyn**. Asukaskyselyssä noin 69 % vastaajista ilmoitti olevansa tyytyväinen tai melko tyytyväinen kuntoilu- ja sauvakävelyn mahdollisuuksiin Laukassa.

Asukkaiden toimesta varsin hyväksi arvioidusta lähtötilanteesta huolimatta Laukaassa on edelleen merkittävää hyödyntämätöntä potentiaalia kävelylle virkistykseen näkökulmasta. Kumpuileva luonto vesistöineen on houkuttelevaa ulkoilumaastoa, mutta kehitettävää on muun muassa reittien opastuksissa.

Kataanmäelle on avattu uusi yhteiskäyttöväylä, jota voivat talvisin käyttää samanaikaisesti hiihtäjät, kävelijät ja pyöräilijät. Suosittu lenkki on saanut monipuolisesti palautetta ja sitä kannattaakin kehittää yhä toimivammaksi, sillä käyttäjiä on ollut paljon. Reittipohjan pehmeistä reunoista on esimerkiksi tullut negatiivista palautetta.

Laukaassa kulkee vanha patikointireitti, Keski-Suomen maakuntaura, jonka osa myös suosittu Metsoreitti on. Maakuntaura voi tarjota uusia mahdollisuuksia niin pyöräilyn kuin kävelyn näkökulmista virkistytymiselle. Reitti jatkuu kuntarajojen yli aina Jämsään asti ja se on yhä tunnistettavissa maastossa, mutta sitä ei ole ylläpidetty vuosikymmeniin.

Kuinka tyytyväinen olette kuntoilu- ja sauvakävelyn mahdollisuuksiin Laukaassa?



Metsoreitti on suosittu
kävely- ja pyöräilyreitti
Laukaassa



Vanha Maakuntaura, jonka osso-reitti on, voisi toimia pohjana maakuntatason virkistysreitistönä ja houkuttelevana ympärivuotisen matkailun vetovoimatekijänä

PYÖRÄVÄYLÄT JA -REITIT

Laukaan taajamissa oli hyvät
asuinalueet yhdistävät,
muusta infrasta irrallaan
olevat kävelyn ja pyöräilyn
reitit



PYÖRÄVÄYLÄT JA -REITIT

Pyöräliikenteen suunnittelukriteerit

1. Turvallisuus
2. Suoruus
3. Yhdistävyys
4. Vaivattomuus
5. Miellyttävyys



Pyöräliikenteen edistämisessä olosuhteilla, etenkin pyöräilyinfrastruktuurilla, on keskeinen merkitys. Hyvällä suunnittelulla voidaan luoda olosuhteet, jotka saavat ihmiset muuttamaan kulkutapojaan kestävimiksi. Vastaavasti huonot, epäkäytännölliset ja hankalat ratkaisut kannustavat jättämään polkupyörän kotiin sekä pahimmassa tapauksessa aiheuttamaan liikenneturvallisuuden näkökulmasta vakaviakin konflikti- ja vaaratilanteita pyöräilijöille sekä muille tienkäyttäjille. Tässä osiossa käsitellään Laukaan pyörävylien ja -reittien nykytilaa ja kehitystarpeita hyödyntäen asukaskyselyn, maastokäynnin sekä sidosryhmähaastattelujen tuloksia.

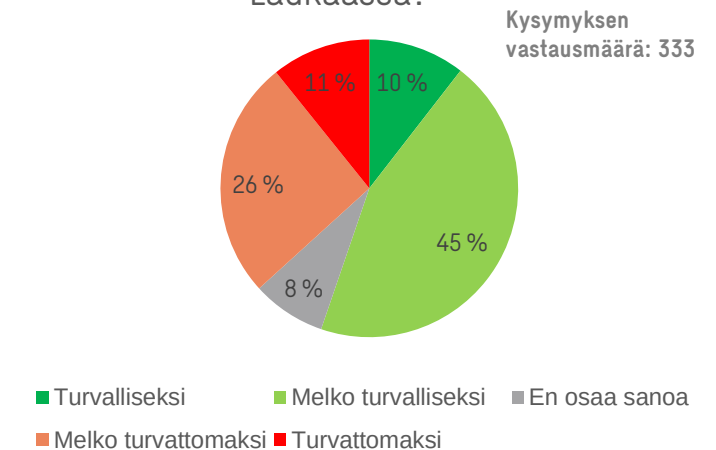
Pyöräliikenteen keskeiset suunnittelukriteerit ovat turvallisuus, suoruus, yhdistävyys, vaivattomuus ja miellyttävyys. Näiden näkökulmien kautta käsitellään muun muassa pyörävylien määrää, turvallisuutta, erotteluperiaatteita ja kunnossapitoa.

Pyörävyliät ja -reitit ovat pyöräliikenteen näkökulmasta yksi tärkeimmistä tekijöistä. Ilman toimivaa ja laadukasta reittiverkostoa pyöräily ei ole kätevää, turvallista tai houkuttelevaa. Pyöräreittien turvallisuus on merkittävin tekijä, joka vaikuttaa lopulta käyttäjien kulkutapaan ja koettuun turvallisuuteen. Asukkaille suunnatussa kyselyssä kartalle merkattiin yhteensä 701 kohdetta, jotka tuntuvat pyöräilijöille turvattomilta. 45 % vastaajista kokee pyöräilyn Laukaassa melko turvalliseksi ja 10 %

turvalliseksi. Vaikka suurin osa kokeekin pyöräilyn nykytilassaan vähintään melko turvalliseksi, joka yli kolmannes kokee pyöräilyn melko turvattomaksi tai turvattomaksi.

Pyöräreittien laadulla on merkitystä myös virkistys- ja harrastuspyöräilyn näkökulmista. Hyvin opastetut reittikokonaisuudet ovat houkuttelevia niin maantie-, gravel- sekä maastopyöräilyyn. Reittien tulee kuitenkin olla virallisia, niistä tulee löytyä tietoa ja niiden tulee olla hyvin merkattuina maastoon.

Miten turvalliseksi koette pyöräilyn
Laukaassa?

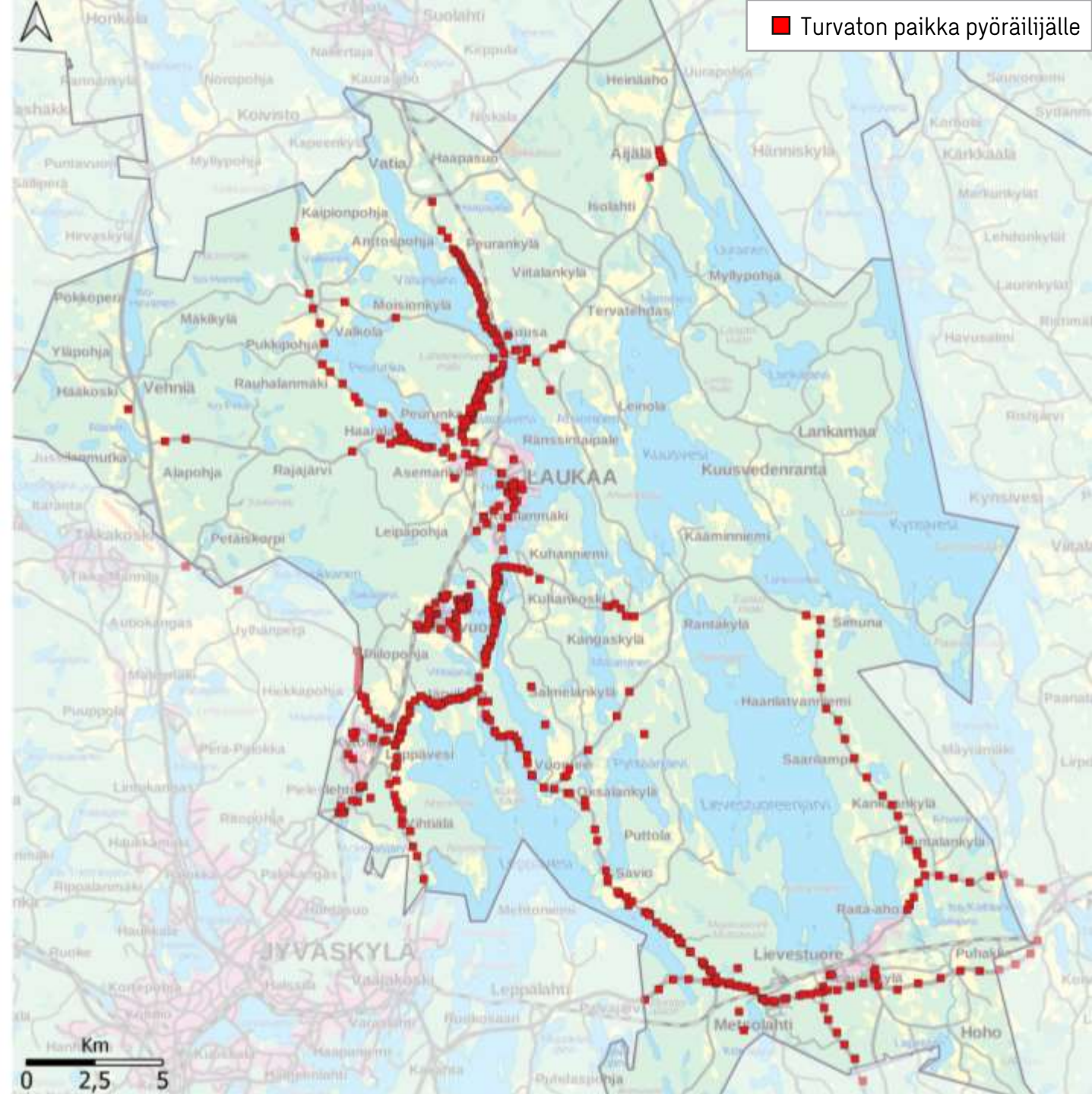


PYÖRÄVÄYLÄT JA -REITIT

Pyöräilyn turvallisuus koostuu monesta tekijästä, käytettävän infrastruktuurin laadusta, ympärivästä liikenteestä ja liikennejärjestelyistä. Koettu turvattomuus tai turvallisuus vaihtelevat suuresti yksilöiden välillä, mutta lähtökohtaisesti suunnittelulla pitäisi pyrkiä luomaan ympäristöä, jossa myös lapset ja vanhempi väestö voivat pyöräillä turvallisesti. Koettuun turvallisuuden vaikuttavat myös esimerkiksi väylien valaistus.

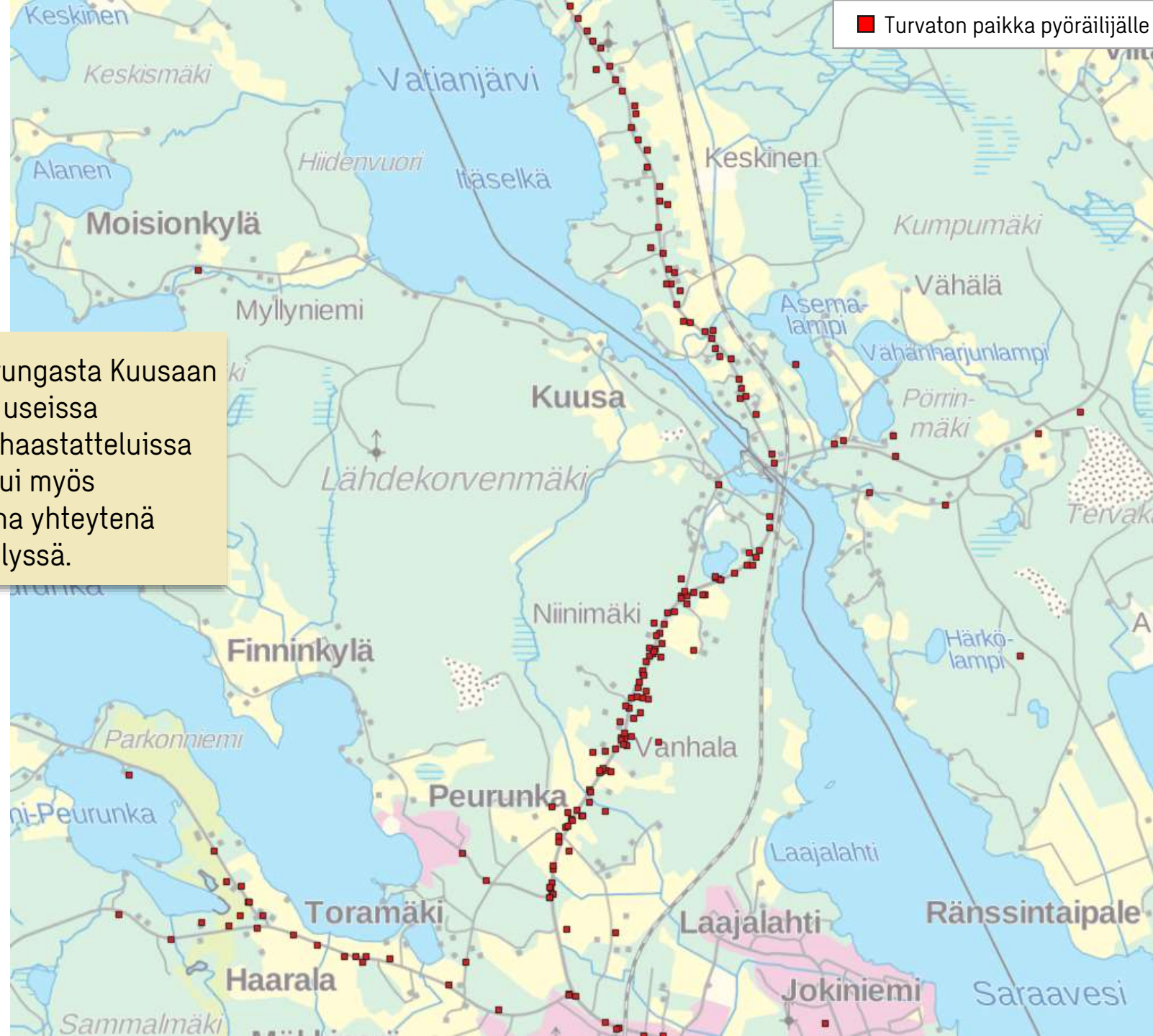
Asukaskyselyssä sai merkata kartalle pyöräilijälle turvattoman tuntuksia paikkoja, joita tuli lopulta 701 kappaletta. Turvattomuus korostui erityisesti seudullisilla reiteillä, joilla ei ole erillistä pyörätietä. Joillain väylillä piennar on todella kapea tai sitä ei ole lainkaan, joten pyöräily tapahtuu muun ajoneuvoliikenteen seassa, pahimmassa tapauksessa raskaan liikenteen reiteillä. Myös haastatteluissa nousi esiin raskaan liikenteen aiheuttama turvattomuus.

Maastohavaintojen perusteella risteysalueet esimerkiksi Leppävedellä ja Vihtavuorella saatetaan kokea turvattomiksi, sillä ajoittain risteysnäkömät olivat heikot. Laukaan keskustaaajamassa taas turvattomuus saattaa johtua sidosryhmähaastatteluissakin nousseeseen koulujen saavutettavuuteen etelän suunnasta ja ruuhkasiin ajoratojen ylityksiin.



PYÖRÄVÄYLÄT JA -REITIT

Yhteys Peurungasta Kuusaan nousi esille useissa sidosryhmähaastatteluissa sekä korostui myös turvattomana yhteytenä asukaskyselyssä.

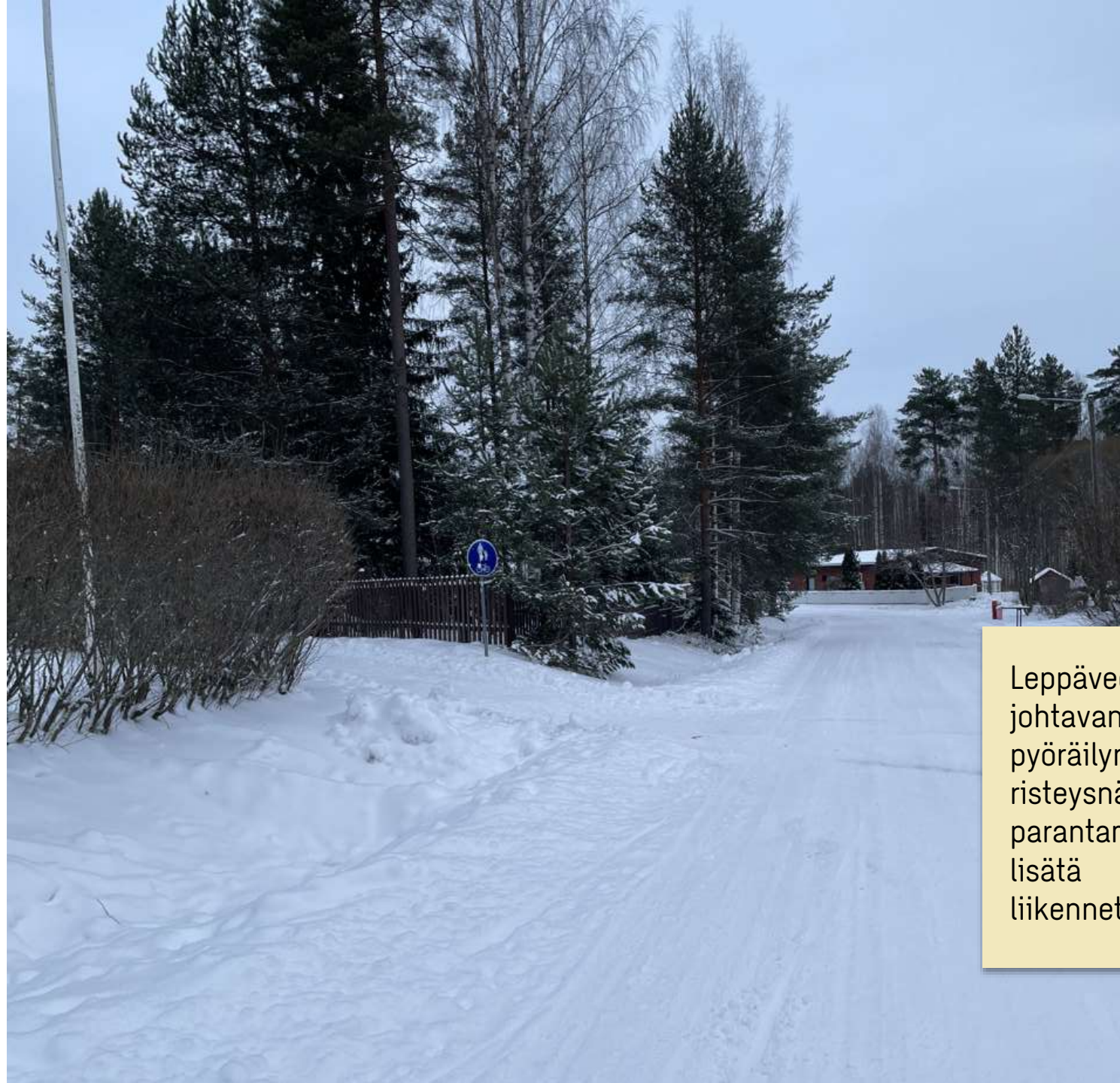


PYÖRÄVÄYLÄT JA -REITIT

Vihtavuorella
pyöräilijöiden
väistämisvelvollisuus
kannattaa osoittaa myös
lisäkilvellä



PYÖRÄVÄYLÄT JA -REITIT



Leppävedellä koululle
johtavan kävelyn ja
pyöräilyn reitin
risteysnäkyvyyttä
parantamalla voidaan
lisätä
liikenneturvallisuutta

PYÖRÄVÄYLÄT JA -REITIT

Asukaskyselyn perusteella pyöräilyn infrastruktuurin nykytila jakaa mielipiteitä. Nykytilaan ollaan lähtökohtaisesti melko tyytyväisiä, mutta samalla noin kolmannes on vastannut olevan vähintään melko tyytymätön nykytilanteeseen kaikilla osa-alueilla.

Lähes puolet vastaajista on vähintään melko tyytyväinen pyörävylien valaistukseen, mutta neljännes vastaajista on tyytymättömiä tai melko tyytymättömiä. Valaistus nousi esille myös kehitettävänä asiana sidosryhmäkeskusteluissa, varsinkin ulkoilureittien osalta.

Pyörävylien opastukseen ollaan lähes yhtä tyytyväisiä ja tyytymättömiä, ja yli kolmannes ei osannut sanoa mielipidettään. Sidosryhmähaastattelussa nousi esille useaan otteeseen opasteiden puute koko taajaman alueella. Moni haastateltavista oli sitä mieltä, ettei Laukaassa olisi lainkaan pyöräilyn opasteita. Myös maastokäynnin havainnot tukevat tätä. Onnistunut opastus ja reittien viitoitus helpottaa pyöräilyä ja tekee siitä houkuttelevamman kulkumuodon niin arki- kuin virkistysmatkojen osalta.

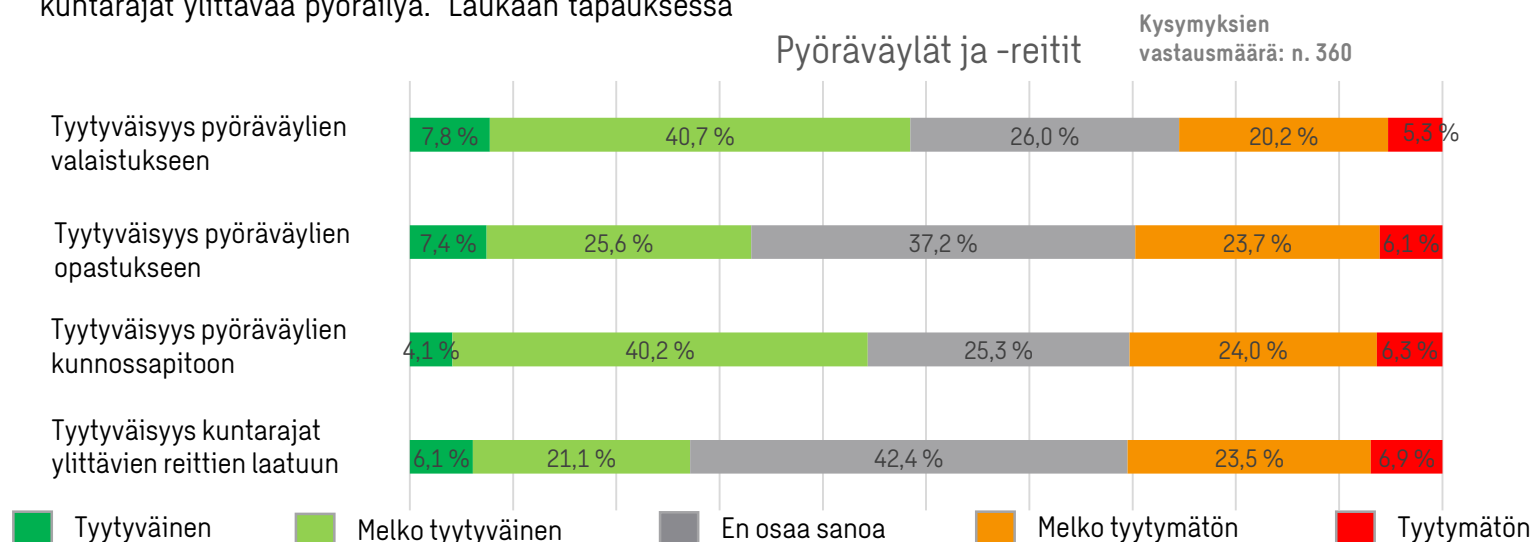
Pyörävylien kunnossapitoon ollaan haastattelun perusteella melko tyytyväisiä, vaikka kolmannes jälleen koki niiden kunnon heikoksi. Sidosryhmähaastattelussa nousivat esille mm. routa- ja muut päällystevauriot, joita reitistöllä esiintyy.

Tarkempaa tietoa reittien kunnosta saadaan vuoden 2022 aikana toteutettavalla osallistavalla kuntokartoituksella. Maastokäynnin perusteella väylien talvikunnossapitoon on panostettu

Lähes puolet vastaajista ei osannut kertoa mielipidettään kuntarajat ylittävien reittien laadusta. Tämä voi kertoa siitä, etteivät monet pyöräile Laukaasta esimerkiksi Jyväskylään, vaikka uusi yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie on suhteellisen hyvässä kunnossa. Noin neljännes vastaajista oli vähintään melko tyytyväinen reittien laatuun. Reittien opastus toimii myös hyvänä keinona lisätä kuntarajat ylittävää pyöräilyä. Laukaan tapauksessa

osuvampi kysymys olisi voinut olla taajamia yhdistävien reittien laatu.

Laukaassa on paljon potentiaalia kehittää arkipyöräilyn houkuttelevuutta niin kunnan taajamien välillä kuin yli kuntarajat ylittävillä reittiosuuksilla varsinkin Jyväskylän suuntaan. Kuten todettua, Jyväskylästä on Laukaan kirkonkylälle asti suhteellisen laadukas reitti Leppäveden ja Vihtavuoren kautta, minkä opastukseen panostamalla reitin tunnettavuus ja houkuttelevuus voisi nousta merkittävästi

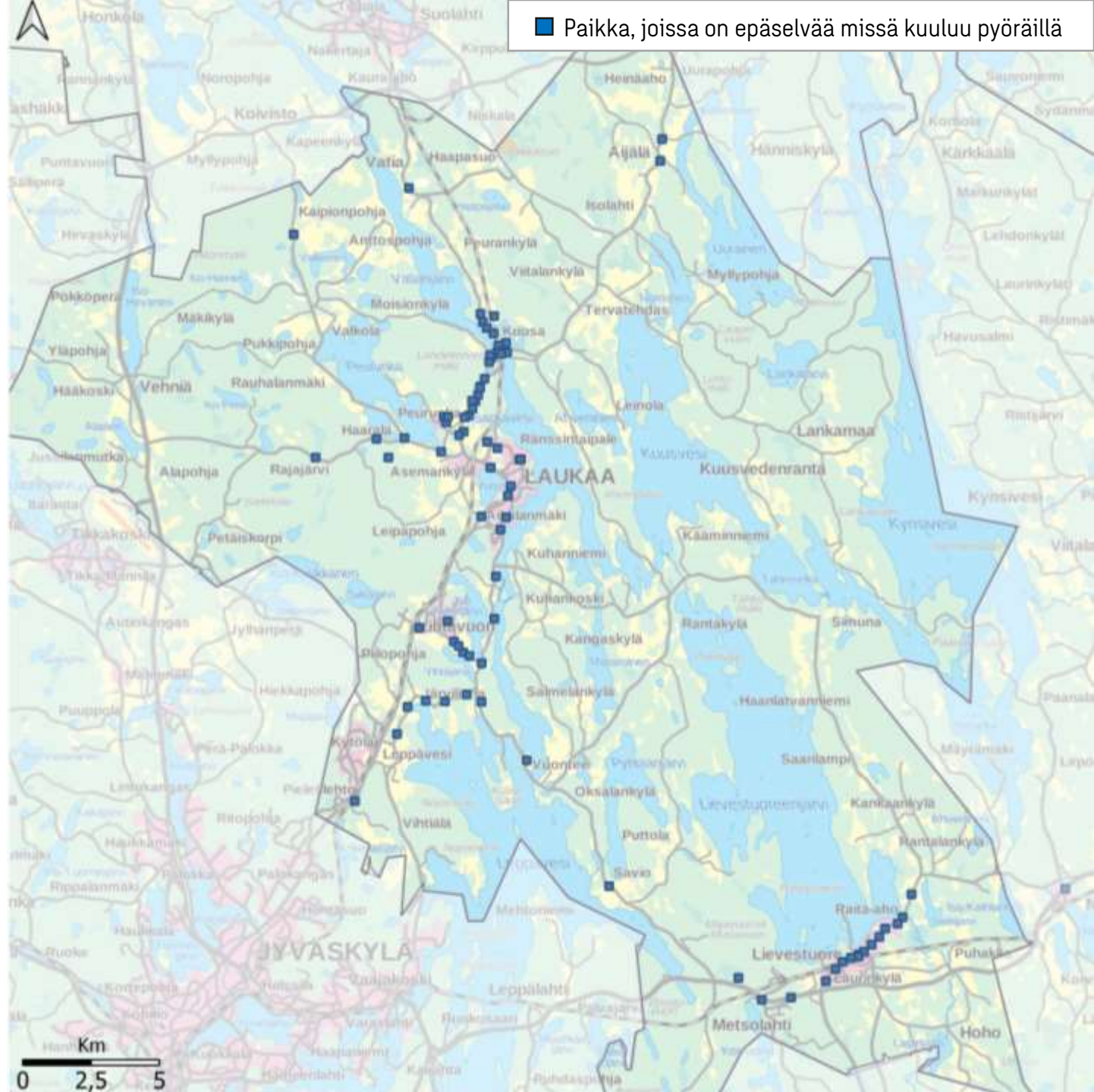


PYÖRÄVÄYLÄT JA -REITIT

Paikkoja, joissa on epäselvää missä pyörällä kuuluu liikkua, merkittiin kartalle yhteensä 82 kpl.

Epäselvät paikat painottuivat vahvasti Peurangasta Kuusaaseen vievälle Suolahdentielle. Myös Lievestuoreelle, Liepeentien varrelle, asetettiin paljon merkintöjä. Maastohavaintojen perusteella Lievestuoreen läpi menevällä tiellä on suhteellisen selkeät pyöräilyn järjestelyt, mutta yhdistetyillä väylillä eri kulkumuotojen konfliktit ovat yleisiä.

Laukaan kirkonkylälle sekä Vihtavuorelle merkintöjä laitettiin suhteellisen vähän, vaikka ne ovat taajamarakenteeltaan tiiviimmät alueet.



PYÖRÄVÄYLÄT JA -REITIT



Laukaassa on laadukas
seudullinen reittiyhteys
Jyväskylän rajalta asti
kirkonkylälle.

PYÖRÄVÄYLÄT JA -REITIT

Vähäliikenteisillä kaduilla pyöräily voidaan osoittaa kapeilta yhdistetyiltä väyliltä ajoradalle, jolloin jalankululle vapautuu tilaa.



PYÖRÄVÄYLÄT JA -REITIT

Vähäliikenteisillä kaduilla pyöräily voidaan osoittaa kapeilta yhdistetyiltä väyliltä ajoradalle, jolloin jalankululle vapautuu tilaa.



OPASTUS JA INFORMAATIO

Laatukäytävien opastus on yksi niistä tekijöistä, joilla voidaan parantaa pyöräilyn kilpailukykyä.

-Helsingin seudun
liikennejärjestelmäsuunnitelma 2015



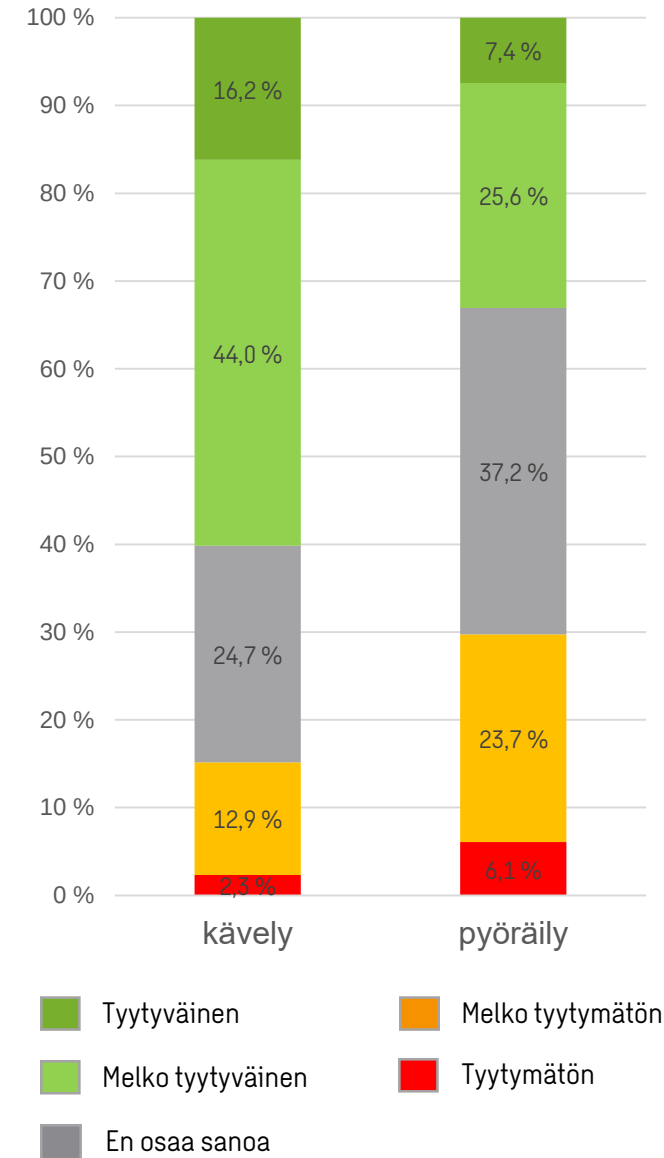
Hyvin informoiduilla ja opastetuilla reiteillä on suuri merkitys niin kävelyn ja pyöräilyn arkimatkoilla kuin virkistys- ja harrastusmatkoillakin. Hyvin informoitu kokonaisuus sisältää tietoa kävely- ja pyöräreiteistä, niiden kunnossapidosta, liityntäyhteyksistä ja joukkoliikennepalveluista sekä reittien varsilla olevista kohteista ja palveluista. Käyttäjälle on myös tärkeä kertoa, millä taholla on kokonaisvastuu alueen kävelyn ja pyöräilyn kehittämisestä ja miten kehittämiseen voi vaikuttaa. Onnistunutta informaatiota tukevat erilaiset sähköiset karttapalvelut sekä reittien varsille sijoitetut fyysiset opasteet. Hyvät opasteet kävely- ja pyörävylien ja –reittien varsilla ovat näkyviä, selkeitä, yhdenmukaisia, informatiivisia, persoonallisia ja ympäristöön sopivia. Parhaimmassa tapauksessa kaupungin tai kunnan reitistölle muodostuu vahva ja näkyvä brändi, kuten esimerkiksi Oulussa on pyöräilyn osalta tapahtunut.

Tässä osiossa käsitellään kävelyyn ja pyöräilyyn liittyvää informaatiota ja opastusta sekä niitä koskevia kehitystarpeita kyselyn, maastokäyntien havaintojen ja toimijoiden haastattelujen perusteella.

Kävelyn ja pyöräilyn informaatioon ja opastukseen liittyen on selvitetty kävely- ja pyörävyliä ja –reittejä koskevaa informaatiota kunnan ja matkailutoimijoiden nettisivuilla. Fyysiset opasteet on kartoitettu maastokäynnin yhteydessä Laukaan taajamissa. Pyöräilyn harrastajia ja matkailutoimijoita haastatteleamalla on kerätty näkemyksiä ja tarpeita informaation ja opastuksen kehittämiseksi.

Kysymyksen
vastausmäärä: n. 360

Miten tyytyväinen olette
opastukseen?



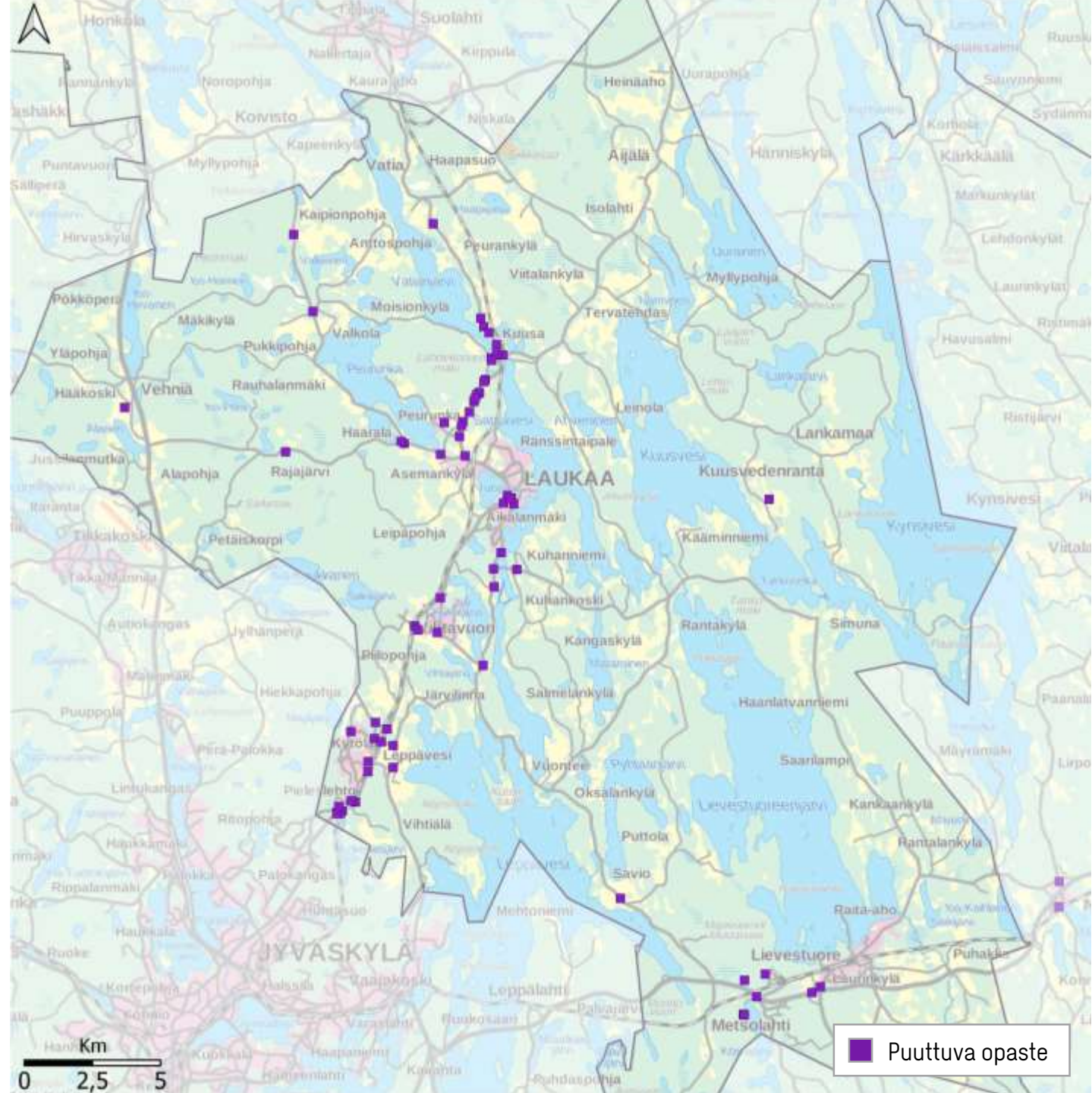
OPASTUS JA INFORMAATIO

Laukaassa oli maastokäynnin perusteella suhteellisen puutteelliset opasteet kävelijöille ja pyöräilijöille. Opasteita ei ollut käytännössä lainkaan, vaikka taajamien väliset opasteet kertoisivat laadukkaista yhteyksistä varsinkin Jyväskylä – Kirkonkylä – akselilla.

Kävelyn opastukseen oltiin kuitenkin asukaskyselyssä varsin tyytyväisiä. 60 % vastaajista ilmoitti olevansa tyytyväinen tai melko tyytyväinen. Vain noin 2 % on melko tyytymätön ja melko tyytymättömiäkin oli ainoastaan 13 %,

Pyöräilyn opastukseen ollaan myös asukaskyselyn mukaan jonkin verran tyytymättömiä. Noin 30 % vastaajista on tyytymättömiä tai melko tyytymättömiä opastuksen nykytilaan. Ainoastaan reilut seitsemän prosenttia vastaajista on tyytyväisiä. Hieman yli kolmannes vastaajista ei osannut sanoa mielipidettään, mikä voi johtua siitä, ettei Laukaassa ole tällä hetkellä juurikaan opasteita, jolloin kysymys voi olla vaikeasti ymmärrettävä.

Sidosryhmähaastatteluissa nousi esille, että Metsoreitin varrella on jonkin verran opasteita kävelijöille ja pyöräilijöille, mutta muuten opastus on puutteellista.



OPASTUS JA INFORMAATIO



Laukaassa ei juurikaan ollut pyöräilyn tai kävelyn opasteita maastokäynnin perusteella. Opastus on yksi merkittävä laatutekijä molempien kulkumuotojen edistämisessä.

OPASTUS JA INFORMAATIO

Sidosryhmähaastatteluissa nousi myös esille opastuksen ja saatavilla olevan informaation puutteet. Haastatteluissa korostui aktiivisten pyöräilijöiden näkemys siitä, että tietoa on hyvin saatavilla, mutta toiset kokivat että tietoa on irrallaan eri paikoissa.

Myös maastopyöräilyn reiteille kaivattiin enemmän opasteita. Maastopyöräreittien opastukset vaativat kuitenkin lähtökohtaisesti sen, että reitit ovat ns. ”virallisia” reittejä, mikä vaatii yhteistyötä kunnan ja maanomistajien välillä.

Yhtenäisen koko kunnan kattavan opastuksen tarve korostui haastatteluissa. Myös reittien alkuihin tulisi opastaa paremmin ja reittejä kuvaavia karttoja tulisi tuoda enemmän maastoon.

Nykyisellään pyöräilyyn liittyvää tietoa on saatavilla pyöräilyseurojen sivuilta ja jonkin verran kunnan sosiaalisessa mediassa sekä internet-sivuilla. VisitLaukaa-matkailusivustolla on jonkin verran tietoa virkistys- ja ulkoilureiteistä. Pyöräily saa kuitenkin näkyvyyttä kunnan sosiaalisen median kautta ja paikallislehti kirjoittaa yleensä hankkeista. Sidosryhmähaastattelujen perusteella Laukaassa voisi olla tarve internetsivulle, josta saisi helposti tietoa ajankohtaisista pyöräilyyn liittyvistä hankkeista ja uudistuksista. Lisäksi karttapalvelu olisi hyvä lisä, mistä näkyisi kaikki kunnan maasto- ja maantiepyöräreitit.

Laukaassa tehdään aktiivisesti yhteistyötä paikallisten järjestöjen ja urheiluseurojen kanssa, mikä lisää pyöräilyn näkyvyyttä. Myös kyläyhdistykset ovat tärkeä yhteistyötaho.

Maastopyöräreittien opastukseen ja laatuun on tulossa mahdollisesti parannuksia. Uudessa hankkeessa reitit suunnitellaan yhteistyössä paikallisen pyöräilyseuran, CC Picaron kanssa.



Etusivu JYPS Toiminta Tietoa

Pyöräilykohteita Keski-Suomessa



<https://www.jyps.fi/pyoraily-liikennemuotona-ja-harrastuksena/pyorareitteja-keski-suomessa>



<https://www.facebook.com/laukaanvapaa.aikatoimi>

ETUSIVU - PAIKALLISET 12.12.2020 10:27

Uusi pyörätie suunnitteilla Laukaan Kantolan ja Vihtavuoren välille



Keski-Suomen ely-keskus suunnittelee uutta pyörätietä Laukaan
<https://www.laukaa-konnevesi.fi/paikalliset/3190796>

PALVELUT

”Pyöräpysäköinnin laatuvaatimukset kasvavat suhteessa pysäköinnin keston pituuteen ja etäisyyteen kohteesta”.

-Pyöräliikenne.fi

”Pyöräilykuntien verkosto ja Pyörämatkailukeskus ovat kesän ja syksyn 2020 aikana kehittäneet Tervetuloa pyöräilijä -tunnuksen, jonka avulla yritykset voivat viestiä tarjoavansa pyöräilijöille paremmat palvelut ja toivottaa pyöräilijät tervetulleeksi”

-Businessfinland.fi, 2020



Palvelujen tarkastelu kohdentuu pyöräilijöiden palveluihin. Koska kaikkiin palvelupisteisiin saavutaan jalankulkijana (lukuun ottamatta hyvin pientä määrää henkilöautolla saavutettavia ”drive-in palveluja), ei ole mielekästä puhua kävelijöiden palveluista laajassa mielessä. Pitkän patikointireitin varteen erillisiä, kävelijä-patikoijille kohdennettuja palveluita voisi toki syntyä, ja Laukaan läpi kulkeva maakuntaura on yksi potentiaalinen kohde palvelujen kehittämiseksi tulevaisuudessa.

Pyöräilyyn soveltuvien reittien, kunnossapidon, opastuksen ja informaation lisäksi pyöräilijän palvelut ovat osa laadukkaita pyöräilyolosuhteita. Tässä selvityksessä palveluihin pureudutaan pyöräpysäköinnin, matkaketjujen, virkistyspalvelujen ja pyörämatkailun näkökulmista.

Pyöräpysäköinti voidaan nähdä myös erillisenä kokonaisuutena ja pyöräilyinfrastruktuurin kiinteänä osana. Tässä työssä pyöräpysäköinti halutaan nähdä palveluna, jotta pyöräpysäköinnissä korostuu myös pysäköintiratkaisujen laatu ja käyttäjälähtöisyys. Liikkumisen palveluistuminen, Mobility as a Service, korostaa matkaketjujen roolia ja siltä osin liittyy myös pyöräliikenteen olosuhteisiin.

Virkistys- ja harrastustoiminnan kannalta tärkeitä ovat liikkujan peruspalvelut, kuten WC, peseytymismahdollisuudet, ruokailumahdollisuudet, kauppapalvelut, joukkoliikennepalvelut ja pyörän kuljettaminen. Kunnan liikuntapalvelut tarjoavat monia näitä peruspalveluja, joita voidaan edelleen kehittää vastaamaan pyöräilijöiden toiveita. Tässä selvityksessä kunnan tarjoamia palveluja suosittujen pyöräreittien varrella on käsitelty vain yleisellä tasolla.

Pyörämatkailu voidaan luokitella lyhytkestoiseen pyörämatkailuun, huollettuun pyörämatkailuun, matkailuun kevyellä varustuksella, matkailuun ultrakevyellä varustuksella ja omavaraiseen pyörämatkailuun (pyoramatkailu.com). Näistä viimeksi mainittua lukuun ottamatta edellytetään hyvää palveluvarustusta reitin varrella tai sen läheisyydessä. Erityisen tärkeitä pitkillä matkoilla ovat ruokailu-, majoitus- ja huoltomahdollisuudet.

PYÖRÄPYSÄKÖINTI JA MATKAKETJUT

Pyöräpysäköinti on yksi tärkeimmistä pyöräliikenteen laatutekijöistä. Pyöräpysäköinnin tulee olla laadukkaasti järjestetty matkan molemmissa päissä eli kotona ja kohteessa. Polkupyöräkannan kallistuessa ja esimerkiksi sähköpyörien yleistyessä on tärkeää, että pyöräpysäköinti vastaa moderneja laatukriteereitä ja takaa turvallisen pysäköinnin. Laatukriteereitä julkisilla paikoilla ovat esimerkiksi runkolukittavuus, näkyvyys, valaistus ja sääsuoja. Laadukas pyöräpysäköinti lisää pyöräilyn näkyvyyttä ja houkuttelevuutta, ja parhaimmillaan muodostaa pyöräliikennettä tukevan vahvan brändin.

Laukaassa ollaan asukaskyselyn mukaan jakautuneita tyytyväisyydessä pyöräpysäköinnin nykytilaan. Noin neljännes vastaajista on melko tyytyväisiä pyöräpysäköintiin, mutta suurin piirtein samalainen osuus löytyy melko tyytymättömiä. Myös täysin tyytyväisten ja tyytymättömien osuudet ovat samoja, ollen 6-7 % vastaajista. Suurin osa, 37 % vastaajista on valinnut vaihtoehdon en osaa sanoa. Tässä joukossa on varmasti paljon kuntoilumielessä pyöräileviä ja erityisesti maastopyöräilijöitä, joilla ei pyörälenkillään ole tarvetta pyöräpysäköinnille.

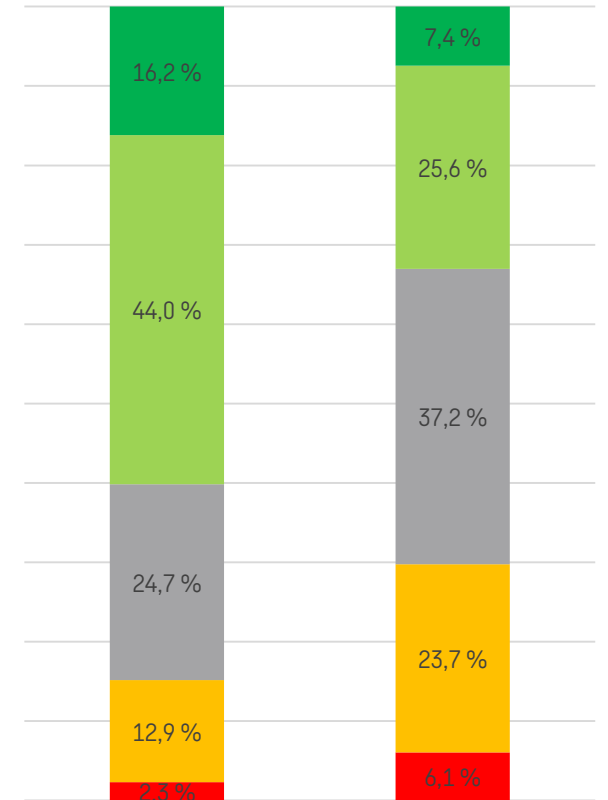
Sidosryhmähaastatteluissa nousi esille taajamien kauppojen ja muiden palveluiden pyöräpysäköinnin puute.

Varsinkin koulujen pyöräpysäköinti on tärkeässä roolissa niin liikennekasvatuksen kuin pyöräilytottumusten muodostamisessa. Laadukas ja kapasiteetiltaan riittävä pyöräpysäköinti mahdollistaa pyöräilyn kouluun jo nuorena. Maastokäynnin perusteella pyöräpysäköinti on laadukasta monissa Laukaan suurimpien taajamien kouluissa. Koulujen yhteydessä oli usein katokselliset runkolukittavat pyörätelineet, joiden kapasiteetti vaikutti ainakin talvisena päivänä olevan riittävä. Leppäveden koulun pyöräpysäköinti oli laadultaan muita heikompi, koostuen pitkälti rengaslukittavista telineistä.

Pyöräpysäköinti on myös merkittävä tekijä matkaketjujen muodostumisessa. Joukkoliikenteen käyttäjän pitää pystyä luottamaan, että pyörä säilyy tallessa pidemminkin matkan ajan. Kyselyn perusteella vain viisi prosenttia vastaajista on tyytyväisiä joukkoliikenteen ja pyöräilyn yhdistämiseen. Reilu neljännes on tyytymättömiä ja ylivoimaisesti suurin osa ei osaa sanoa. Tämä voi johtua siitä, ettei joukkoliikennettä ja pyöräilyä juurikaan yhdistetä Laukaassa.

Maastokäynnin perusteella Laukaan bussiaseman pyöräpysäköinti tulisi uusia, sillä nykyisellään aseman yhteydessä ei näyttänyt olevan juurikaan pyöräpysäköintiä. Myös muiden linja-autopysäkkien pyöräpysäköintiin kannattaa panostaa.

Tyytyväisyys



Pysäköintimahdollisuuksiin

Pyöräilyn yhdistämiseen
joukkoliikenteeseen

Tyytyväinen

Melko tyytymätön

Melko tyytyväinen

Tyytymätön

En osaa sanoa

Kysymyksen
vastausmäärä: n. 360

MATKAKETJUT

Laukaan linja-
autoaseman
pyöräpysäköinti oli
puutteellista eikä näin
houkuttele jättämään
polkupyörää asemalle
pidemmäksi aikaa.



PYÖRÄPYSÄ- KÖINTI

Julkisten palvelujen
yhteydessä olevaa
pyöräpysäköintiä voisi
kehittää
runkolukittavaksi ja
säältä suojatuksi



PYÖRÄPYSÄ- KÖINTI

Laukaassa on panostettu maastokäynnin perusteella koulujen pyöräpysäköintiin



PYÖRÄPYSÄ- KÖINTI



Leppävedeltä koulun ja
kirkonkylän lukion
pyöräpysäköinti oli
puutteellista. Kuva
Leppävedeltä.

VIRKISTYSPALVELUT

Maastopyöräily

Harrastajat olivat asukaskyselyssä kohtalaisen tyytyväisiä maastopyöräilyn mahdollisuuksiin. 36 % vastaajista olivat vähintään melko tyytyväisiä maastopyöräilyn mahdollisuuksiin Laukaassa. Suuri ”En osaa sanoa” –vastaajien joukko lienee niitä, jotka eivät ole kokeilleet maastopyöräilyä Laukaassa. Kysyntää maastopyöräilyreiteille vaikuttaa kuitenkin myös olevan. Kyselyssä 21 % vastaajista oli vähintään melko tyytymättömiä maastopyöräilyn mahdollisuuksiin. Tätä lukua kuitenkin vääristänevät ne vastaajat, jotka eivät koe lainkaan tarvetta maastopyöräilylle ja ovat siksi tyytyväisiä tilanteesta riippumatta. Absoluuttisia vastausmääriä tarkasteltaessa löytyy kuitenkin parantamisen varaa myös maastopyöräilyn suhteen.

Laukaassa on tällä hetkellä mahdollista vuokrata maastoon soveltuva pyörä Peurungasta sekä Varjolasta. Sidosryhmähaastatteluiden perusteella molempien lähimaastoissa olisi suuri potentiaali maastopyöräilyn kehittämiseen, mutta tätä tulisi tehdä enemmän kuntavetoisesti. Reittejä toivottiin lisää ja niiden opastusta paremmaksi. Varjolassa ja Peurungassa on potentiaalia profiloitua maastopyöräilyn huippukohteiksi, sillä oheispalvelut ovat jo hyvällä mallilla.

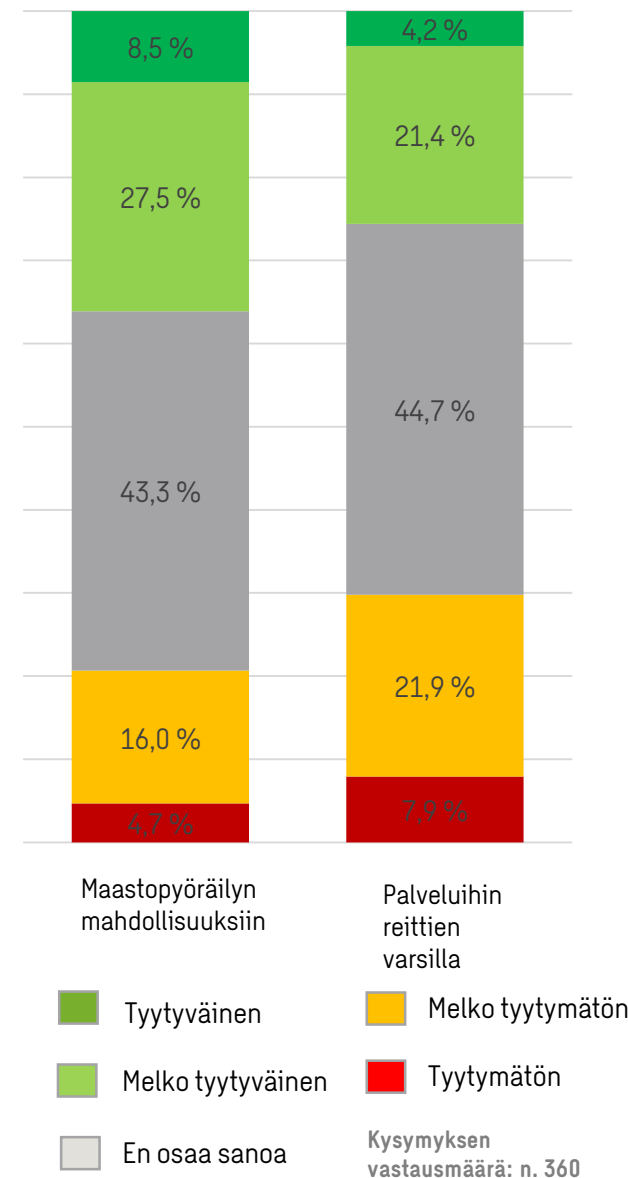
BMX- ja pump track -radat

Laukaaseen valmistui 2015 BMX-rata. Rata rakennettiin kunnan ja pyöräilyseura CC Picaron kanssa yhteisvoimin, suurelta osin talkootyöllä. Seura tarjoaa radalla käyttöön BMX-pyöriä ja varusteita. Leppävedeltä puolestaan löytyy pump track-rata. CC Picarro järjestää molemmilla radoilla ohjattua toimintaa koululaisille: Sydän-Laukaan-koulun oppilaille BMX-radalla ja Leppäveden koulun oppilaille pump track- radalla.

Palvelut reiteillä

Maastopyöräilyn tapaan myös pyöräreittien varrella olevien palveluiden taso oli aihe, johon suuri osa vastaajista ei ottanut kantaa. Tämä johtunee suureksi osaksi siitä, että iso osa Laukaan pyöräilystä on vapaa-ajan pyöräilyä kuntoilumielessä, millä ei tyypillisesti ole suurta tarvetta palveluille. Ne vastaajat, jotka ottivat kysymykseen kantaa olivat melko jakautuneita aiheesta. 29 % vastaajista olivat vähintään melko tyytymättömiä, ja 25 % vastaajista vähintään melko tyytyväisiä palveluihin pyöräreittien varrella. Täysin tyytymättömiä vastaajia oli lähes kaksi kertaa enemmän kuin täysin tyytyväisiä vastaajia, joten tästä voi päätellä että palvelutasossa on parantamisen varaa. Palveluiden puuttuminen pyöräreittien varrella on hankalaa paitsi liikkumismuotona pyöräilyä, myös pyörämatkailun talousvaikutusten osalta.

Kuinka tyytyväinen olette...



VIRKISTYSPALVELUT

Laukaassa on paljon potentiaalia pyöräilyn pyöräilyn kehittämisessä virkistysnäkökulmasta. Vaikka nykyisellään maastopyöräreittien määrä on vähäinen, on reitistöön tulossa parannuksia kehityshankkeiden myötä.

Sidosryhmähaastatteluissa ilmeni, että jo nykyisellään aktiiviset pyöräilijät ylläpitävät itse talvipyöräiltäviä maastoreittejä kotikonstein, esimerkiksi vetämällä auton rengasta sähköpyörän perässä maastossa. Pyöräilyjärjestöt ja vapaaehtoiset ovatkin voimavara, joka kannattaa ottaa tiiviiseen yhteistyöhön reitistön kehittämisessä.

Vaasassa on onnistuttu rakentamaan malli, jossa vapaaehtoiset pitävät kaupungin tuella monikäyttöisiä talvireittejä. Kaupunki tukee paikallisia järjestöjä esimerkiksi hankkimalla käyttöön snow dogin, jolla kantavia reittejä on helppo ajaa. Tällainen yhteistyö on myös mahdollista rakentaa Laukaaseen, mikäli virallisia reittejä olisi enemmän. Parhaimmassa tapauksessa reitit eroavat toisistaan kesäisin ja talvisin, jolloin pyöräilykokemus vaihtelee vuodenajan mukaan. Vaasassa on myös onnistuttu lisäämään trailmap-palveluun reittikuvaukset ja vaikeusasteet, jolloin käyttäjien on helppo suunnistaa omaa taitotasoaan vastaaville reiteille.

Laukaan maastopyöräilyreitistöä kesällä



Laukaan maastopyöräilyreitistöä talvella



Vaasan maastopyöräilyreitistöä kesällä



Vaasan maastopyöräilyreitistöä talvella



<https://web.trailmap.fi/>

VIRKISTYS- PALVELUT

Laukaassa on hyvät mahdollisuudet harrastaa maantiepyöräilyä laadukkaan seudullisen yhteyden takia



PYÖRÄMATKAILU

Laukaa on Peurungan osalta maineikas liikunta- ja virkistysmatkakohde ja myös Varjolan tila on tunnettu monista aktiviteeteistaan. Liikenteellisesti Laukaa sijaitsee keskeisellä paikalla. Naapurikaupunki Jyväskylään on hyvät junayhteydet ja Tikkakoskella sijaitseva lentokenttä on ihan Laukaan rajan vieressä, reilun 15 kilometrin päässä Laukaan kirkonkylästä ja Peurungasta. Keiteleen ja Päijänteen vesistöt yhdistävästä Keiteleen kanavasta valtaosa sijaitsee Laukaan kunnan alueella, mikä mahdollistaa pienveneilyn.

Laukaan lähtökohdat pyörämatkailun kehittämiseen ovatkin erinomaiset. Potentiaalin hyödyntämiseksi tarvitaan kuitenkin kehitystyötä: lisää laatua, tuotteistamista, yhteistyötä ja markkinointia.

Pyörämatkailun laatua on luonnollisesti hyvä pyöräliikenneinfra. Kaikki pyöräliikenneinfraan tehtävät parannukset palvelevat myös pyöräilymatkailua. Erityisesti opastukseen puutteet ovat pyörämatkailijan kannalta ongelma, sillä vaikka paikalliset asukkaat oppivat ja osaavat päätellä reitit, pyörämatkailija suunnistaa (navigaattorien avustamana) maastossa, jota hän ei lainkaan tunne.

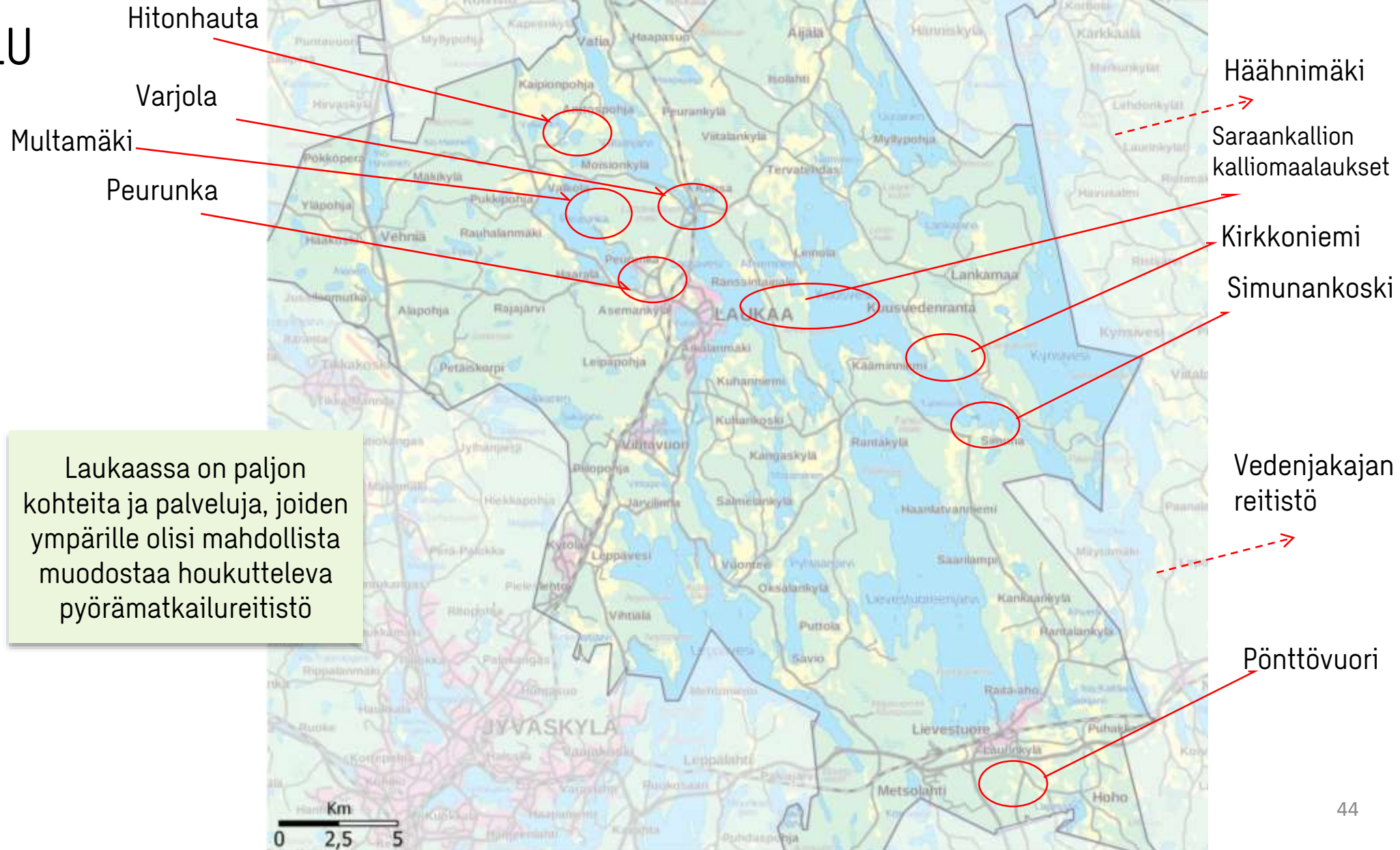
Majoituspalveluiden yhteydessä pyörille olisi hyvä olla lukittava säilytystila tai mahdollisuus viedä pyörät huoneeseen. Majoituksista olisi hyvä löytyä perushuoltotarvikkeet ja henkilökunnan olisi hyvä tuntea alueen pyörähuollot sekä osata ohjata pyörämatkailijat niihin. Tällä hetkellä Peurungassa ja Varjolan tilalla on tarjolla fatbike-vuokrapyöriä. Tarvetta voisi olla esimerkiksi pyörien ja tavaroiden kuljetuksille, opastetuille pyöräretkille ja erilaisille pyörämatkailupaketeille.

Laukaan vahvuutena on aktiivinen pyöräseura CC Picaro, jonka BMX-rata tuo Laukaaseen paljon BMX-pyöräilijöitä ympäri maata ja siten lisää kunnan tunnettuutta pyöräilypiireissä. CC Picarolla on myös oma suunnitteilla Laukaa-Rautalampi gravel-tapahtuma, joka tosin koronapandemian takia on siirretty vuoteen 2023. tapahtumassa ovat mukana myös Hankasalmen ja Rautalammen toimijat

Laukaan kunnankin kannattaisi tiivistää yhteistyötä naapurikuntien kanssa pyörämatkailun kehittämiseksi.



PYÖRÄ- MATKAILU



KÄVELYN OLOSUHTEIDEN YHTEENVETO

Laukaan kävelyolosuhteiden kehitystarpeet:

1. Kävelyn infrastruktuurin ja liikenneturvallisuuden parantaminen koulujen läheisyydessä ja niille johtaville reiteillä
2. Esteettömyyden parantaminen muun muassa tasoeroja poistamalla ja levähdyspaikkoja lisäämällä
3. Lisää ja laadukkaampia, eri kohderyhmille suunniteltuja kuntoilureittejä taajamiin
4. Kirkonkylän keskustan kävely-ympäristön kehittäminen
5. Kävelyreittien opastuksen parantaminen
6. Ympärivuotisen kunnossapidon tehostaminen



Kävelyninfraa kannattaa lähteä parantamaan koulujen läheisyydessä. Hyvät kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet kouluilla vaikuttavat siihen, että lapsia ei ryhdytä kuljettamaan vanhempien toimesta autolla kouluun ja saattoliikenteen vähentyessä kaikkien koulun ympäristössä liikkuvien turvallisuus paranee. Infraan tehtäviä parannuksia kannattaa tukea koulun ja muiden toimijoiden viestinnällä kävelen ja pyörällä tehtävien koulumatkojen eduista. Koulujen saattoliikennejärjestelyiden toimivuus tulee tarkastaa ja varmistaa, ettei saattoliikenne aiheuta turhia riskejä tietä ylittävälle lapsille.

Koululaisten ohella huomiota kannattaa kiinnittää niiden asukasryhmien liikkumismahdollisuuksiin, joilla korostuu järjestelyiden esteettömyys. Sekä vanhus- että vammaisneuvosten kannanotot sisälsivät monia hyviä ehdotuksia asian edistämiseksi. Liikkeelle kannattaa lähteä esimerkiksi jo aiemmin mainituista tasoerojen poistamisista (julkisiin) palveluihin johtavilta reiteiltä ja kävelyreittien levähdyspaikkoja lisäämällä.

Koronapandemian myötä noussut, kuntoiluun liittyvä kävelybuumi näkyy Laukaassakin. Paitsi että kuntoilu on asukaskyselyn perusteella ylivoimaisesti suurin syy kävellä, niin asukaskyselyn perusteella laukaalaiset myös kävelisivät enemmän, jos kunto- ja sauvakävelyn reittejä lisättäisiin ja laatua parannettaisiin. Taajamiin kannattaisikin tehdä lisää hyvin opastettuja ja ulkoilureittejä, joista osa voisi

olla suunnattu esimerkiksi lapsiperheille ja iäkkäämmille. Infran parantamiseen kannattaa liittää kävelen tapahtuvaan kuntoiluun kannustavaa viestintää.

Laukaan kirkonkylän keskusta on potentiaalisin kohde kävely-ympäristön kokonaisvaltaiselle kehittämiselle. Siellä on suurin mahdollisuus lisätä kävelen saavutettavia toimintoja ja "maisemasuunnittelullisin" keinoin lisätä kävely-ympäristön kiinnostavuutta. Kirkonkylälle on alustavia suunnitelmia, joissa ajoneuvoliikenteen nopeutta lasketaan niin alhaiseksi, että katutila toimii kaikkien kulkumuotojen jaettuna tilana. Tämä on suositeltava kehityskulku varsinkin tiiviimmillä keskusta-alueilla.

Laukaan satama on toinen potentiaalisimmista kävelyn kehityskohteista, mikäli satamaa saataisiin kehitettyä esimerkiksi kesäkausina houkuttelevaksi ajanviettopaikaksi. Keskustasta on suhteellisen lyhyt kävelymatka satamaan. Talvisin satamassa voisi olla esimerkiksi julkinen avantouintipaikka ja konttisaunoja, jotka lisäisivät alueen ympärivuotista käyttöä.

Kirkonkylän kävely-ympäristöön tehdyt satsaukset toimivat myös tärkeänä viestinä kuntalaisille siitä, että Laukaa haluaa edistää asukkaidensa hyvinvointia ja ympäristön kannalta kestävästä liikkumisesta.

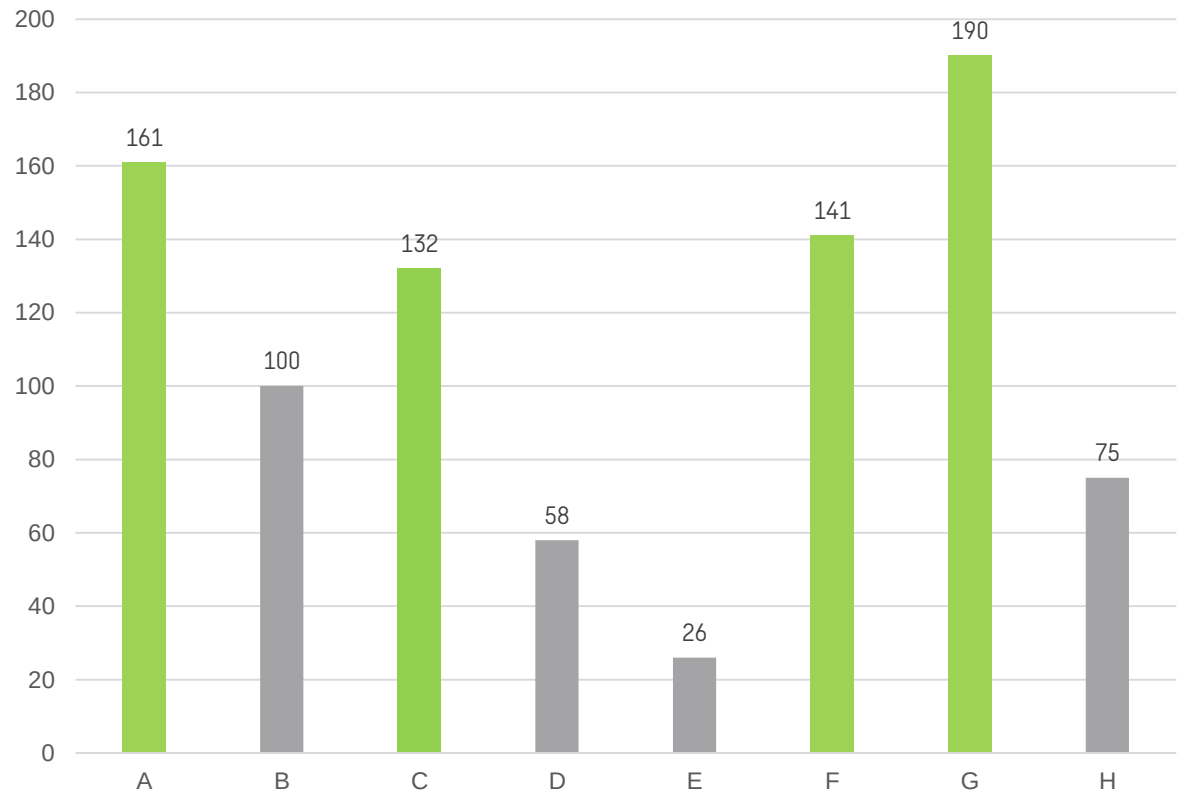
Kävelyn olosuhteiden yhteenveto

Kysyttäessä asukaskyselyssä, mikä saisi vastaajat kävelemään enemmän, suosituimmiksi vaihtoehtoisiksi nousivat se, että kunto- ja sauvakävelyn reittejä lisättäisiin, jalankulun väyläverkko olisi kattavampi ja yhtenäisempi, talvihoito olisi laadukkaampaa ja valaistus olisi parempaa. Myös turvallisuutta ja jalankulun pidettiin tärkeänä.

Kävelisin enemmän, jos...

- A. jalankulun väyläverkko olisi kattavampi ja yhtenäisempi
- B. kävely olisi turvallisempaa
- C. jalankulun väylien valaistus olisi parempi
- D. jalankulun verkko pidettäisiin paremmassa kunnossa
- E. jalankulun väylien opastus olisi paremmin järjestetty
- F. jalankulun väylien talvihoito olisi laadukkaampaa
- G. kunto- ja sauvakävelyn reittejä lisättäisiin ja laatua parannettaisiin
- H. kävelyyn liittyvä informaatio olisi parempaa ja paremmin saatavilla (esim. kartat ja sähköinen informaatio, reaaliaikainen tieto väylien kunnossapidosta)

Mikä saisi sinut kävelemään enemmän?
(voit valita useamman vaihtoehdon)



PYÖRÄILYN OLOSUHTEIDEN YHTEENVETO

Laukaan pyöräilyolosuhteiden kehitystarpeet:

1. Pyöräilyn infrastruktuurin parantaminen
2. Liikenneturvallisuuden parantaminen erityisesti kouluille johtavilla reiteillä
3. Pyöräilyn liikennejärjestelyjen selkeyttäminen taajama- ja risteysalueilla
4. Koulujen, julkisten palveluiden sekä joukkoliikenneasemien pyöräpysäköinnin parantaminen
5. Pyöräilyn informaation ja opasteiden parantaminen, tietojen kerääminen yhteen paikkaan
6. Vapaa-ajan pyöräilyreittien (maasto, gravel, maantie) parantaminen ja rakentaminen
7. Eri toimijoiden yhteistyön parantaminen (palveluntarjoajat, harrasteseurat, maanomistajat, kunta)



Tämän selvityksen perusteella Laukaassa on hyvät lähtökohdat pyöräilyn kokonaisvaltaiseen edistämiseen niin arki- kuin virkistyspyöräilyn näkökulmista. Suurin osa Laukaan asukkaista asuu joko Laukaan kirkonkylässä, Vihtavuorella, Leppävedellä ja Lievestuoreella, tai niiden läheisyydessä, mikä luo hyvät olosuhteet arkipyöräilylle. Laukaassa on jo nykyisellään suhteellisen hyvät puitteet maastopyöräilyn edistämiseen, sillä reittejä on paljon, mutta niiden merkkaus ja virallistaminen ovat olleet haasteena. Laukaasta on myös suhteellisen hyvä pyöräily-yhteys Jyväskylään, mikä mahdollistaa kuntarajat ylittävän työmatkapyöräilyn.

Peurunka on ollut pitkään tunnettu virkistysmatkakohde, ja Varjolan tila on viime vuosina kasvattanut tunnettuuttaan, mikä luo hyvät edellytykset vapaa-ajan pyöräilyn ja pyörämatkailun kehittämiseksi. Peurungan ympärille on mahdollista rakentaa kattava vapaa-ajan pyöräilyn kokonaisuus, joka palvelee maasto-, gravel- sekä maantiepyöräilijöitä.

Laukaassa toteutetun asukaskyselyn perusteella laukaalaiset pyöräilisivät enemmän, jos pyöräväyläverkko olisi kattavampi ja yhtenäisempi, pyöräilyn virkistys- ja vapaa-ajanreittejä kehitettäisiin ja pyöräily olisi turvallisempaa

Maastokäyntien perusteella Laukaassa kannattaa kiinnittää huomiota erityisesti arkipyöräilyn osalta opastukseen, julkisten palvelujen pyöräpysäköintiin sekä taajamien liikenne- ja kulkuväylien välillä. Lisäksi pyöräiden kunnossapitoon kannattaa kiinnittää huomiota, vaikka tilanne vaikuttaa sen osalta olevan kohtalaisen hyvä verrattuna Suomen kuntien yleiseen tasoon.

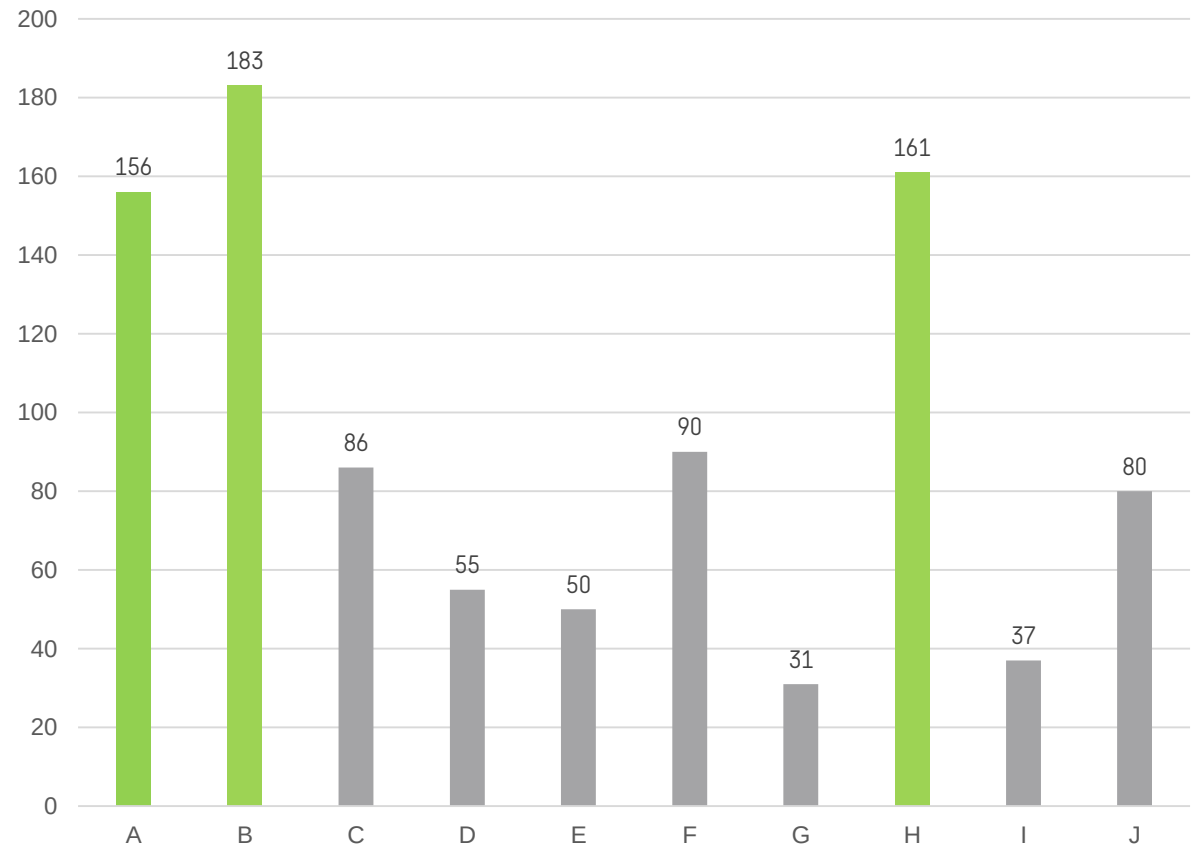
Yhteenvetona voidaan todeta, että pyöräilyn houkuttelevuuden ja turvallisuuden eteen on vielä työtä tehtävänä. Houkuttelevuus ja turvallisuus koostuvat tässä työssä esitetyistä tekijöistä, jotka koskevat reittien jatkuvuutta, laatua, kuntoa, opastusta sekä pyöräilyn oheispalveluja. Arkipyöräilijän näkökulmasta reittien jatkuvuus, turvalliset risteysjärjestelyt sekä pyöräilijälle selkeästi osoitettu paikka ovat tärkeitä tekijöitä. Vapaa-ajan pyöräilijälle taas maasto- ja maantiereittien monipuolisuus, laatu ja opastus sekä niistä saatava tieto ovat olennaisia tekijöitä. Näitä molempia kohderyhmiä tukevat laadukkaat pyöräilyn palvelut, kuten pyöräpysäköinti sekä vuokraus- ja elämispalvelut.

Pyöräilyn olosuhteiden yhteenveto

Asukaskyselyn kysymykseen mikä saisi vastaajat pyöräilemään enemmän, suosituimmiksi vaihtoehdoiksi nousivat se, että pyöräväyläverkko olisi kattavampi ja yhtenäisempi, pyöräilyn virkistys- ja vapaa-ajanreittejä kehitettäisiin enemmän ja pyöräily olisi turvallisempaa

- A. pyöräily olisi turvallisempaa
- B. pyöräväyläverkko olisi kattavampi ja yhtenäisempi
- C. pyöräväyläverkko pidettäisiin paremmassa kunnossa
- D. pyöräpysäköintipaikat ja -alueet olisivat paremmin turvattuja ilkivallalta ja varastamiselta
- E. pyöräväylien opastus olisi paremmin järjestetty
- F. pyöräväylien talvihoito olisi laadukkaampaa
- G. työ- tai opiskelupaikalla olisi paremmat suihku- ja vaatteiden säilytysmahdollisuudet
- H. pyöräilyn virkistys- ja vapaa-ajanreittejä kehitettäisiin enemmän
- I. pyöräreittien varrella olisi paremmat palvelut
- J. pyöräilyyn liittyvä informaatio olisi parempaa ja paremmin saatavilla (esim. kartat ja sähköinen informaatio, reaaliaikainen tieto kunnossapidosta)

Pyöräilisin nykyistä enemmän, jos...
(voit valita useamman vaihtoehdon)



LOPUKSI

Liikenne- ja viestintäministeriön valtakunnallisen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman (2018) mukaan kävely ja pyöräily ovat suotuisia liikennemuotoja sekä yksilön että yhteiskunnan näkökulmasta. Kävelyn ja pyöräilyn lisäämistä tukevat toimenpiteet hyödyttävät tehokkaasti sekä väestön fyysistä terveyttä että paikallista taloutta.

Pyöräilyn ja kävelyn kehittämisessä ollaan Laukaassa selkeästi hyvällä tiellä ja oikeita toimia on jo tehty. Tavoitteissa kohti ympäristöystävällisempää, terveellisempää ja viihtyisämpää kaupunkia pyöräliikenteen ja kävelyolosuhteiden kehittäminen on yksi tärkeimmistä ja edullisimmista toimenpiteistä.

Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmalla voidaan luoda kokonaisvaltaiset edellytykset kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteiden kehittämiseksi. Virkistys- ja retkeilyreiteille ja niiden palvelujen kehittämiseksi on paljon kysyntää. Laukaa voisi kehittyä myös houkuttelevaksi pyörämatkailun kohdealueeksi panostamalla reittien varrella sijaitseviin palveluihin ja infrastruktuuriin sekä kehittämällä yhteistyötä naapurikuntien kanssa. Sijainti Jyväskylän lähellä luo hyvät lähtökohdat niin paikalliselle kuin muualta tulevalle pyörämatkailulle.

”Vuonna 2050 poljet sähköisellä työsuuhdepyörällä ja valitset lähijunassa pyörävaunun. Tulevaisuudessa työsuuhdeautoja syrjäyttävät työsuuhdepyörät ja Suomi nousee talvipyöräilyn huippumaaksi.”

-YLE uutiset, 2017

Tarveselvityksen toteuttajat

Työtä ovat ohjanneet:

Salla Turpeinen, Laukaan vapaa-aikajohtaja

Jan Viilos, Laukaan yhdyskuntatekniikan päällikkö

Työn käytännön laatimisesta on vastannut Sweco Infra & Rail Oy:n asiantuntijaryhmä:

Petteri Nisula, projektipäällikkö

Eeropekka Lehtinen

Filemon Wolfram

Kimmo Vähäjäylkkä

Työ on laadittu 11/2021 - 01/2022 välisenä aikana